T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

SAKARYA SERDİVAN BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

SAKARYA SERDİVAN BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

SAKARYA SERDİVAN BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **54**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

SAKARYA SERDİVAN BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 12
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 32
9. EKLER 49

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 31.12.2018 Tarihi İtibariyle Görev Yeri Bazında Personel Sayıları 3
Tablo 2: Belediyenin Sahibi Olduğu Şirketler 4
Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri . 4
Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .. 5
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar 5
Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar 6
Tablo 7: 600 Gelirler Hesabının Dönem Sonu Kayıtları 14
Tablo 8: 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının Dönem Sonu Bakiyeleri 14
Tablo 9: 122 ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarının Dönem Sonu Bakiyeleri 15
Tablo 10: Belediyenin Kalkınma Ajansına Olan Borçları 32

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AŞ: Anonim Şirket

AYKOME: Alt Yapı Koordinasyon Merkezi

BEM-BİR-SEN: Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası

ÇTV: Çevre Temizlik Vergisi

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

İİP: İlgili İdare Payı

KDV: Katma Değer Vergisi

LPG: Sıvılaştırılmış Petrol Gazı

OGS: Otomatik Geçiş Sistemi

SASKİ: Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi

SERBEL: Serdivan Belediyesi Personel Anonim Şirketi

TL: Türk Lirası

TYÇP: Toplum Yararına Çalışma Programı

ÜFE: Üretici Fiyat Endeksi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

2. Mali Tablolarda Yer Alan Gelir Kayıtlarının Gelir Servisindeki Kayıtlardan Farklı Olması

3. Belediyenin Taşınır Mal Yönetiminde Mevzuata Göre İşlem Tesis Edilmemesi

4. Taşınmaz Kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Çerçevesinde Yapılmaması

5. Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

6. Amortisman Kayıtlarının Gerçeği Yansıtmaması

7. Kurum Tarafından Ödenen Katma Değer Vergilerinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması

www.balioglu.net

8. Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi Tarafından Serdivan Belediyesine Aktarılmayan Çevre ve Temizlik Vergisi Paylarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

9. Yapım İşlerinin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Takip Edilmemesi

10. Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Sosyal Güvenlik Primi Borçlarının Daha Sonraki Dönemlerde Ödenecek Kısımları Mali Tablolarda Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında İzlenmemesi

11. Bilgisayar Yazılım Programları ile Telif Haklarının Giderler Hesabında Muhasebeleştirilmesi

12. Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Eksik Gösterilmesi

13. İller Bankasından Alınan Kredilere İlişkin Borçların Mali Tablolarda Eksik Görünmesi

14. Kalkınma Ajansına ve Tarihi Kentler Birliğine Ödenmesi Gereken Payların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İlan ve Reklam Vergisi Alınan Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

2. Altyapı Kazı İzni Harcının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

3. Tahakkuk ve Tahsilatı Yapılmayan Eğlence Vergilerinin Bulunması

4. Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması

5. Büyükşehir Belediyesi Tarafından Elde Edilen Otopark Gelirlerinden Alınması Gereken Payın Takip Edilmemesi

6. Asansör Muayene Kuruluşundan Periyodik Kontrol Ücreti Payının Tahsil Edilmemesi

7. Belediyeden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Almış İşyerlerinden İlan ve Reklam Vergisi Beyannamesi Vermeyenlerin Tespitlerinin Yapılmaması

8. Kurum Mevduatlarının Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği Uyarınca Değerlendirilmemesi

9. Gecekondu Fonu Hesabının Amacı Dışında Kullanılması

10. İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

11. İç Kontrol Sisteminin Etkin Çalışmaması

12. Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının Ay Sonlarında Toplam Tutar Üzerinden Kapatılması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Serdivan Belediyesi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 127 nci maddesi hükümlerince kurulmuş mahalli idarelerden olup, hizmetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine göre yürüten ilçe belediyesidir.

İlçe Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü ve 15 inci maddeleri ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyeleri bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmakla birlikte ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*." hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler 5393 sayılı Belediye Kanunu ile yapılan düzenlemeye göre, yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak

kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediye gelirlerinden olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce İçişleri Bakanlığına bağlı olan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile beraber Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

www.balioglu.net

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Serdivan Belediyesinin 17 adet hizmet birimi bulunmakta olup, Özel Kalem Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü doğrudan Belediye Başkanına bağlıdır. Belediyenin 14 adet hizmet birimi ise alan ve amaçlarına göre başkana bağlı olan 2 adet başkan yardımcısına bağlı olarak teşkilatlanmıştır. Serdivan Belediyesi teşkilat yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler Tablo 1'de detaylandırılmıştır.

Tablo 1: 31.12.2018 Tarihi İtibariyle Görev Yeri Bazında Personel Sayıları

Müdürlükler ve Birimler	Memur	Sözleşmeli Personel	Kadrolu İşçi	Şirket Personeli	Toplam
Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	3		1	2	6
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	3		2	1	6
Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	6			3	9
Etüt Proje Müdürlüğü	4			2	6
Fen İşleri Müdürlüğü	8		16	66	90
Hukuk İşleri Müdürlüğü	1	2	1		4
İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	16		3	3	22
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	3		2		5
İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	1			13	14
Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	2		2	4	8
Mali Hizmetler Müdürlüğü	14		5	2	21
Muhtarlık İşleri Müdürlüğü	1				1
Özel Kalem Müdürlüğü	6	1	7	17	31
Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü	4			1	5
Temizlik İşleri Müdürlüğü	7		13	145	165
Yazı İşleri Müdürlüğü	6		4	3	13
Zabıta Müdürlüğü	16		1		17
TOPLAM	**101**	**3**	**57**	**262**	**423**

İlçe belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. 5393 sayılı Belediye Kanununun *"Norm kadro ve personel istihdamı"* başlıklı 49 uncu maddesinin 7 nci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar

www.balioglu.net

ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa, işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir.

Serdivan Belediyesinde istihdam edilen 423 personelin; 101'i memur, 57'si işçi, 3'ü sözleşmeli personel ve 262'si şirket personelidir.

Serdivan Belediyesinin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Belediyenin Sahibi Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye	Hisse Oranı (%)
1	Serdivan Belediyesi Personel A.Ş.	50.000,00 TL	50.000,00 TL	100

1.3. Mali Yapı

www.balioglu.net

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Türü	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı	2016-2018 Değişim Oranı (%)	2017-2018 Değişim Oranı (%)
Personel Giderleri	11.110.484,93	11.848.227,22	13.388.372,87	20,50	13,00
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	1.662.283,76	1.723.857,26	1.953.634,15	17,53	13,33
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	26.549.696,70	36.707.945,99	47.695.608,11	79,65	29,93
Faiz Giderleri	900.237,53	2.077.915,86	1.435.152,58	59,42	-30,93
Cari Transferler	1.191.871,64	1.658.486,63	1.864.384,41	56,42	12,41
Sermaye Giderleri	11.454.789,84	22.749.251,51	28.771.358,65	151,17	26,47
Sermaye Transferleri	-	-	-		
TOPLAM	**52.869.364,40**	**76.765.684,47**	**95.129.348,68**	**79,93**	**23,92**

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3'te gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gideri; 2016/2018 döneminde %79,93 artış göstermiş olup, 2017/2018

döneminde ise %23,92 oranında artış göstermiştir.

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4 ise aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gelir Türü	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı	2016-2018 Değişim Oranı (%)	2017-2018 Değişim Oranı (%)
Vergi Gelirleri	21.245.156,62	35.560.256,16	28.097.280,53	32,25	-20,99
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	2.198.382,28	2.173.818,17	7.079.230,47	222,02	225,66
Alınan Bağış Ve Yardım İle Özel Gelirler	-	15.340,00	-		
Diğer Gelirler	27.855.363,20	30.631.781,29	42.204.616,37	51,51	37,78
Sermaye Gelirleri	-	-	119.000,00		
Bütçe Gelirleri Toplamı	**51.298.902,10**	**68.381.195,62**	**77.500.127,37**	**51,08**	**13,34**
Bütçe Gelirlerinden Red Ve İadeler Toplamı	-	51.816,63	-		
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	**51.298.902,10**	**68.329.378,99**	**77.500.127,37**	**51,08**	**13,42**

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4'teki veriler dikkate alındığında, bir önceki yıla göre gelirler %13,42 oranında artış göstermiştir. Bu durumun temel sebebi teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki yüksek oranlı artıştır. 2018 yılında bir önceki yıla göre ana gelir kalemlerinden birisi olan vergi gelirlerinin azaldığı, diğer gelirlerin ise artış gösterdiği görülmektedir.

Belediyenin 2018 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleşmeleri Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Gider Türü	2018 Yılı Gider Bütçe (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (B)	Gerçekleşme Oranı (C=(B/A) (%)
Personel Giderleri	14.907.878,00	13.388.372,87	89,80
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	2.125.368,00	1.953.634,15	91,90
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	43.882.829,00	47.695.608,11	108,70
Faiz Giderleri	2.500.000,00	1.435.152,58	57,40
Cari Transferler	2.097.300	1.864.384,41	88,90
Sermaye Giderleri	24.486.625,00	28.771.358,65	117,50

www.balioglu.net

Sermaye Transferleri	-	-	
Borç Verme	-	-	
Yedek Ödenekler	10.000.000,00	9.586.500,00	95,90
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	**100.000.000,00**	**95.108.510,77**	**95,10**

Buna göre 2018 yılında bütçe giderleri %95,10 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet giderleri ve sermaye giderleri kalemlerinde bütçede tahmin edilen tutardan daha fazla harcama yapılmıştır.

Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Gelirin Türü	2018 Yılı Gelir Bütçesi (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (B)	Gerçekleşme Oranı (C=B/A) (%)
Vergi Gelirleri	50.602.279,15	28.097.280,53	55,53
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.336.787,46	7.079.230,47	212,16
Alınan Bağış ve Yrd. İle Özel Gelirler	417.133,19	-	0,00
Diğer Gelirler	38.267.617,15	42.204.616,37	110,29
Sermaye Gelirleri	7.626.183,05	119.000,00	1,56
Alacaklardan Tahsilâtlar	-	-	
Bütçe Gelirleri Toplamı	**100.250.000,00**	**77.500.127,37**	**77,31**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı	-250.000,00	-	
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	**100.000.000,00**	**77.500.127,37**	**77,50**
Borçlanma	-	-	
TOPLAM	**100.000.000,00**	**77.500.127,37**	**77,50**

Tablo 6'ya göre 2018 yılında bütçe gelirleri %77,50 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirleri içerisinde yer alan, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile diğer gelirler bütçede tahmin edilen tutarlardan daha fazla gerçekleşen gelir kalemleridir. Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler ve sermaye gelirleri için önemli bir gelir tahmininde bulunulmasına rağmen bu gelir kalemlerinde 2018 yılı içerisinde sırasıyla %0 ve %1,56 gerçekleşme sağlanmıştır. İdarenin ana gelir kalemlerinden olan vergi gelirlerine bakıldığında ise yapılan tahmin yüksek olmasına rağmen gerçekleşme %55,53 oranında kalmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim

www.balioglu.net

Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

"Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur." denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanunun 49 ve 80 inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

www.balioglu.net

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,

b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,

c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,

ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,

d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,

e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini,

gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla malî tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

- Faaliyet sonuçları tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5 inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm

işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer ikincil mevzuat hükümleri uyarınca, Belediye tarafından oluşturulması gereken Kamu İç Kontrol Sistemi oluşturulmamıştır. Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak; Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planının hazırlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Bununla birlikte; ön mali kontrol birimi Belediyenin organizasyon yapısında Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde yer almaktadır. Belediye bünyesinde iç denetim adına sadece hiyerarşik denetim vardır.

Muhasebe Yetkilisi, Muhasebe Yetkilisi Adayların Eğitimi, Sertifika Verilmesi İle Muhasebe Yetkililerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte belirlenen şartlardan "Muhasebe yetkilisi sertifikası almış olmak" şartını taşımamaktadır. Evrakları ve önemli belgeleri imzalamaya ve onaylamaya yetkili kişiler yazılı olarak belirlenmiştir.

Sonuç itibariyle; iç denetim biriminin örgütlenmesi dikkate alındığında; iç kontrol ortamı, sadece ön mali kontrol ve hiyerarşik denetimle sağlanmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sakarya Serdivan Belediyesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Serdivan Belediyesi 2018 yılı içerisinde işlem yapılan bazı banka hesaplarını 102 Bankalar Hesabında izlememektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49 uncu maddesinde; kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı düzenlenmiştir.

Mezkûr Kanunun 8 inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 55 inci maddesinde; kurum adına bankaya yatırılacak paraların 102 Bankalar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Mezkur Yönetmeliğin 260 ıncı maddesinde; emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların 333 Emanetler Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden, kurumun hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi ve banka hesaplarından yapılan işlemlerin 102 Bankalar Hesabında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Ayrıca emanet olarak alınan tutarların 333 Emanetler Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Serdivan Belediyesi mali tablolarıyla banka hesapları karşılaştırıldığında; toplum yararına çalışma programı (TYÇP) kapsamında ilgili kurumdan gelen paraların tutulduğu hesap, sosyal yardım hesabı ve otoyol geçiş ücretlerinin ödendiği HGS hesabı muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır. Bununla beraber HGS hesabına aktarılan tutarlar, banka

hesabında yer almasına rağmen gider kaydedilmektedir. 31.12.2018 tarihi itibariyle TYÇP kapsamında ilgili kurum tarafından yatırılan paralardan banka hesabında 13.703,19 TL bulunmaktadır. Sosyal yardım hesabında aynı tarih itibariyle 150,00 TL, HGS hesabında ise aynı tarih itibariyle 3.004,40 TL bulunmakta olup bu tutarlar muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

Üç Banka hesabının muhasebe kayıtlarında izlenmemesi sonucu dönem sonu itibariyle 102 Bankalar Hesabı toplam 16.857,59 TL (13.703,19+3.004,40+150,00) eksik görünmektedir. Ayrıca TYÇP kapsamında gönderilen tutarların 333 Emanetler Hesabında izlenmemesi, söz konusu hesabın 13.703,19 TL tutarında eksik görünmesine neden olmuştur. HGS hesabına aktarılan tutarlar ile sosyal yardım hesabına aktarılan tutarlar gider hesaplarında izlendiği için 630 Giderler Hesabı 3.154,40 TL fazla gözükmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu gereği 11.04.2019 tarih ve 1243 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yerine getirilmiştir. İlgili muhasebe işlem fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2018 yılı mali tablolarında 102 Bankalar Hesabı 16.857,59 TL ile 333 Emanetler Hesabı 13.703,19 TL eksik ve 630 Giderler Hesabı ise 3.154,40 TL fazla görünmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Mali Tablolarda Yer Alan Gelir Kayıtlarının Gelir Servisindeki Kayıtlardan Farklı Olması

Serdivan Belediyesinin mali tablolarında yer alan tahakkuk etmiş, takipli duruma düşmüş ve tecilli hale gelmiş alacaklarına ilişkin kayıtlar, gelir servisinden alınan kayıtlarla farklılık göstermektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin 87 nci maddesinde; ilgili servislerce tahakkuk bordroları ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkuklarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılacağı, 88 inci maddesinde ise gelir tahakkukları bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına ilişkin "*Hesaba İlişkin*

işlemler" başlıklı 90 ıncı maddesinde; ilgili servislerce muhasebe servisine bildirilen takibe alınmış alacakların muhasebe kayıtlarının Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç, ilgisine göre Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin 122 ve 222 Gelilerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarına ilişkin 94 üncü ve 167 nci maddelerinde; Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında kayıtlı tutarlardan tecil ve tehir edilenlerin tecil ve tehir edilme süresine göre 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına veya 222 Gelirden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına borç ve ilgisine göre 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerinden de anlaşılacağı üzere gelirler, gelir birimi tarafından belgelere dayanılarak tahakkuk ettirilmeli, takibe alınmalı ve tecilli hale getirilmelidir. Ayrıca bu tutarların muhasebe birimince Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde kayıt altına alınması gerekmektedir. Dolayısıyla her iki birimin kayıtları arasında bir tutarsızlık söz konusu olmamalıdır.

Serdivan Belediyesi mali tabloları ile Gelir Servisi kayıtları hesap detayında mukayeseli olarak incelendiğinde:

Tablo 7: 600 Gelirler Hesabının Dönem Sonu Kayıtları

	Muhasebe Kayıtları (TL)	Gelir Birimi Kayıtları (TL)	FARK (TL)
Bina Vergisi	11.009.218,02	11.058.955,30	-49.737,28
Arsa Vergisi	1.200.581,41	1.275.465,24	-74.883,83
Arazi Vergisi	209.763,02	270.745,64	-60.982,62
İlan ve Reklam Vergisi	55.329,00	55.986,50	-657,5
Çevre Temizlik Vergisi	331.228,75	493.322,16	-162.093,41
Kira Gelirleri	3.562.473,56	2.150.618,00	1.411.855,56
Para Cezaları	457.286,46	457.027,46	259,00
		TOPLAM	**1.063.759,92**

Tablo 8: 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının Dönem Sonu Bakiyeleri

	120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı			121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı		
	Muhasebe Kayıtları (TL)	Gelir Birimi Kayıtları (TL)	FARK (TL)	Muhasebe Kayıtları (TL)	Gelir Birimi Kayıtları (TL)	FARK (TL)
Bina Vergisi	3.449.587,02	2.915.845,46	533.741,56	91.177,27	1.532.262,11	-1.441.084,84
Arsa Vergisi	329.925,36	361.210,46	-31.285,10	173.304,55	358.471,11	-185.166,56
Arazi Vergisi	51.755,23	96.258,45	-44.503,22	230.619,97	160.800,89	69.819,08
İlan ve Reklam Vergisi	18.744,18	19.690,00	-945,82	216.915,03	124.795,85	92.119,18

www.balioglu.net

Çevre Temizlik Vergisi	96.775,56	244.229,50	-147.453,94	1.030.535,15	493.641,09	536.894,06
Kira Gelirleri	1.322.720,23	45.431,32	1.277.288,91	142.967,67	17.870,74	125.096,93
Para Cezaları	344.619,84	344.794,18	-174,34	512.245,82	402.877,04	109.368,78
		TOPLAM	**1.586.668,05**		**TOPLAM**	**-692.953,37**

Tablo 9: 122 ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarının Dönem Sonu Bakiyeleri

	122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı			**222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı**		
	Muhasebe Kayıtları (TL)	**Gelir Birimi Kayıtları (TL)**	**FARK (TL)**	**Muhasebe Kayıtları (TL)**	**Gelir Birimi Kayıtları (TL)**	**FARK (TL)**
Bina Vergisi	395.608,13	331.235,61	64.372,52	451.159,27	521.431,23	-70.271,96
Arsa Vergisi	21.200,95	18.467,97	2.732,98	27.142,95	29.894,21	-2.751,26
Arazi Vergisi	11.900,52	8.613,12	3.287,40	11.867,39	15.233,23	-3.365,84
İlan ve Reklam Vergisi	10.544,56	8.911,78	1.632,78	7.801,36	9.555,96	-1.754,60
Çevre Temizlik Vergisi	40.563,73	35.002,07	5.561,66	41.844,25	48.486,57	-6.642,32
Kira Gelirleri	10.584,68	9.652,34	932,34	23.094,82	24.027,16	-932,34
Para Cezaları	57.093,88	28.720,97	28.372,91	7.402,27	13.482,34	-6.080,07
		TOPLAM	**106.892,59**		**TOPLAM**	**-91.798,39**

www.balioglu.net

Detay kodlar itibariyle yukarıdaki tablolarda gösterilen farkların toplam tutarı 600 Gelirler Hesabı için 1.063.759,92 TL, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı için 1.586.668,05 TL, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı için 692.953,37 TL, 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı için 106.892,59 TL ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı için ise 91.798,39 TL'dir.

Bu durum muhasebede gösterilen tahakkuk etmiş, takipli duruma düşmüş ve tecilli hale gelmiş alacaklara ilişkin kayıtların, gelir biriminin tutmuş olduğu kayıtlardan farklı olduğu anlamına gelmekte olup ayrıca Belediyenin 2018 yılı mali tablolarında ise 600 Gelirler Hesabının 1.063.759,92 TL, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının 1.586.668,05 TL, 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının 106.892,59 TL fazla görünmesine ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının 692.953,37 TL, 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının 91.798,39 TL eksik görünmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "28.03.2019 tarih ve 1069 yevmiye ile Gelir Servisi ile mutabakat sağlanarak bulgu gereği yerine getirilmiştir. İlgili Muhasebe işlem fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli düzeltmenin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun

olarak yapılmaması nedeniyle, 2018 yılı mali tablolarında 600 Gelirler Hesabı 1.063.759,92 TL, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı 1.586.668,05 TL, 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı 106.892,59 TL fazla ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı 692.953,37 TL, 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı 91.798,39 TL eksik görünmektedir.

BULGU 3: Belediyenin Taşınır Mal Yönetiminde Mevzuata Göre İşlem Tesis Edilmemesi

Serdivan Belediyesince Taşınır Mal Yönetmeliğinde belirtilen görevlendirmeler yapılmamış ve çoğu taşınır muhasebe kayıtlarına alınmamıştır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin taşınırlarını kapsama alan Taşınır Mal Yönetmeliğinin "*Tanımlar*" başlıklı 4 üncü maddesinde;

"n) Taşınır kayıt yetkilisi: Taşınırları teslim alan, sorumluluğundaki ambarlarda muhafaza eden, kullanıcılarına ve kullanım yerlerine teslim eden, bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre kayıtları tutan, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenleyen ve bu hususlarda hesap verme sorumluluğu çerçevesinde taşınır kontrol yetkilisi ve harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevlileri,

ö) Taşınır konsolide görevlisi: Kamu idaresinin taşınır kayıt yetkilisinden aldığı harcama birimi taşınır hesaplarını konsolide ederek taşınır hesap cetvellerini hazırlamak ve biriminin bir üst teşkilattaki taşınır konsolide görevlisine vermekle sorumlu olan görevlileri,

p) Taşınır kontrol yetkilisi: Taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu kayıt ve işlemler ile düzenlediği belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol eden, Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelini imzalayan ve bu konularda harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevlileri," ifade edeceği tanımlanmıştır.

Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ilk fıkrasına göre harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Harcama yetkilileri taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu, taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getirir.

www.balioglu.net

Yönetmeliğin 6, 7 ve 8 inci maddelerinden taşınır kayıt yetkilileri, taşınır kontrol yetkilileri, taşınır konsolide görevlileri ve muhasebe yetkililerinin görevleri, yetkileri ve sorumlulukları ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere bir idarenin taşınır mal yönetiminde görevlendirmesi gereken personellerin görev tanımları belirlenmiştir. Harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulmasında, taşınır mal yönetim hesabının hazırlanmasında ve Yönetmelikte sayılan görevlilerin atanmasında sorumluluğu bulunmaktadır.

Serdivan Belediyesince, 2018 yılına ilişkin olarak Yönetmelikte belirtilen görevlendirmeler yapılmamıştır. Ayrıca Belediye binasında bulunan çoğu taşınır, Taşınır Mal Yönetmeliği ekinde yer alan cetvellere sağlıklı bir şekilde kaydedilmemiştir.

Belediyenin ilgili görevlendirmeleri yapmayıp buna bağlı olarak çoğu taşınırı kayıtlara almaması sonucunda 253 Tesis, Makine ve Cihazlar ve 255 Demirbaşlar Hesaplarında yer alan tutarlar gerçeği yansıtmamaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu gereği 31.12.2018 tarih ve 4398 yevmiye numarası ile yerine getirilmiştir. İlgili muhasebe işlem fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye savunmasında bulgu konusu hususları yerine getirdiğini ifade etmiş olsa da yapılan inceleme sonucunda bulguda belirtilen tespitler devam ettiğinden 253 Tesis, Makine ve Cihazlar ve 255 Demirbaşlar Hesaplarında yer alan tutarlar gerçeği yansıtmamaktadır.

BULGU 4: Taşınmaz Kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Çerçevesinde Yapılmaması

Belediyenin taşınmaz kayıtları, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde yapılmamış, anılan Yönetmeliğin ekinde yer alan taşınmaz icmal cetvelleri düzenlenmemiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin "*Kayıt Şekli"* başlıklı 7 nci maddesinde; kamu idaresinin tapuya kayıtlı taşınmazlarını, tapuya kayıtlı olmayan taşınmazlarını, orta mallarını, genel hizmet alanlarını ve tahsislere ilişkin işlemlerini formlar itibariyle tutması gerektiği düzenlenmiştir. Taşınmaz icmal cetvellerinin bu formlara dayanılarak söz konusu Yönetmeliğe ekli Ek 7 formuna uygun hazırlanacağı belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik kapsamında hazırlanması gereken icmal cetvellerinde taşınmazların adedi, yüzölçümü ve değerinin ayrı ayrı sütunlarda her bir taşınmaz cinsi için girilmesi gerektiği de belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden tapu kayıtlarının envantere, envanter kayıtları sonucunda oluşan taşınmaz icmal cetvellerinin ise muhasebe kayıtlarına dayanak teşkil etmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Serdivan Belediyesince 250 Arsa ve Araziler Hesabı ve 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına kaydedilen taşınmazlar ile tapu müdürlüğünden alınan taşınmazların listesi karşılaştırıldığında; 14 tane taşınmazın satıldığı halde kayıtlarda yer aldığı, 6 tane taşınmazın mükerrer olarak kayıtlarda yer aldığı ve 75 tane taşınmazın ise tapu kayıtlarında olmasına rağmen Belediye kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

252 Binalar Hesabında bulunan 37.443.031,66 TL'lik tutarın ise Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin ekinde yer alan icmal cetvelleri düzenlenmediği için hangi binalara ilişkin tutarların kaydedildiği tespit edilememiş olup Belediye tarafından 2019 yılı başında yapılan envanter çalışmasında ise bu Hesapta yer alması gereken tutarın 115.295.886,06 TL olması gerektiği hesaplanmıştır.

www.balioglu.net

Sonuç olarak taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğe uygun bir şekilde takip edilmediğinden 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabı gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu gereği 31.12.2018 tarih ve 4398 yevmiye numarası ile yerine getirilmiştir. İlgili muhasebe işlem fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye savunmasında bulgu konusu hususları yerine getirdiğini ifade etmiş olsa da yapılan inceleme sonucunda bulguda belirtilen tespitler devam ettiğinden 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabı gerçeği yansıtmamaktadır.

BULGU 5: Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Serdivan Belediyesinin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis ettiği taşınmazlar ile tahsisli kullandığı taşınmazlar muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemlerin anlatıldığı 187 nci maddesinin 2/a/5 bendinde;

"Kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlar, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanlar yardımcı hesaplar itibarıyla izlenir." denilmektedir.

Aynı Kanunun 189 uncu maddesi arazi ve arsaların, 191 inci maddesi yer altı ve yer üstü düzenlerinin, 193 üncü maddesi ise binaların tahsis edildiğinde veya tahsisli kullanımında kayıtların nasıl yapılması gerektiği açıklanmaktadır. Mevzuata göre Serdivan Belediyesince diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazlara ilişkin niteliğine göre 250.02/251.02/252.02 Hesaplarına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydı yapılması gerekmektedir. Ayrıca tahsis edilen yer altı ve yer üstü düzenleri ile binalara ilişkin amortisman tutarlarının 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydı yapılması gerektiği düzenlenmiştir. Tahsisli kullanılan taşınmazlara ilişkin ise niteliğine göre 250.03/251.03/252.03 Hesaplarına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydı yapılması gerektiği belirtilmiştir. Tahsisli kullanılan yer altı ve yer üstü düzenleri ile binalara ilişkin amortisman tutarları ise 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydı yapılmalıdır.

www.balioglu.net

Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin (Sıra No: 47) "*Tahsisli Taşınmazların Amortisman İşlemleri*" başlıklı 7 nci maddesinde; *"Kamu idaresinin mülkiyetinde olup diğer kamu idarelerine tahsis edilmeyen taşınmazların amortisman işlemleri maliki kamu idaresinin muhasebe birimi tarafından, diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların amortisman işlemleri ise taşınmazı kullanan kamu idaresinin muhasebe birimi tarafından 27/12/2014 tarihli ve 29218 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 41) Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planları ile ihdas edilen yardımcı hesap kodları kullanılmak suretiyle yapılır."* denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden, kamu idarelerinin taşınmazlarını tahsisli kullandığında veya diğer kamu idarelerine tahsis ettiğinde bu taşınmazları mali tablolar aracılığıyla izlemeleri ve söz konusu taşınmazların amortisman işlemlerini de taşınmazı kullanan idare tarafından yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Serdivan Belediyesi; 28 adet taşınmazı diğer kamu idarelerine tahsis ettiği halde ilgili

yardımcı hesaplara aktarmamakta, 7 adet taşınmazı ise tahsisli kullandığı halde bu taşınmazlar bilançoda görülmemekte ve amortisman ayırma işlemi yapılmamaktadır.

Sonuç olarak 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazlara ilişkin tutarları içermediğinden gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu ile ilgili Emlak ve İstimlak Müdürlüğü ile beraber çalışmalar devam etmekte olup en kısa süre içerisinde gereği yerine getirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında; 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazlara ilişkin tutarları içermediğinden gerçeği yansıtmamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 6: Amortisman Kayıtlarının Gerçeği Yansıtmaması

Serdivan Belediyesince amortisman defterinin tutulmaması sonucunda amortisman kayıtları hatalı yapılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187 nci maddesinde bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı belirtilmiştir. Aynı Maddede duran varlıklara ilişkin; amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Mezkur Yönetmeliğin "*Tutulacak Diğer Defterler*" başlıklı 18 inci bölümünün 491 inci maddesinde ise Duran Varlıklar Amortisman Defteri sayılmıştır.

Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin 9 uncu maddesinde ise amortismana tabi her bir varlığın Ek-2'de yer alan Duran Varlıklar Amortisman Defterine kaydedileceği belirtilmiştir.

Serdivan Belediyesince Duran Varlıklar Amortisman Defterinin kullanılmaması sonucunda, Belediye tarafından edinilen duran varlıkların amortisman hesaplamalarında edinim tarihleri göz ardı edilerek hatalı bir şekilde amortisman ayrılmıştır. Her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarma durumunda ilgili duran varlığa ne kadar amortisman

ayrıldığı ve duran varlığa ilişkin amortisman ayırma süresinin dolmasına rağmen amortisman ayrılmaya devam ediliyor olup olmadığının kontrolü yapılamamaktadır. Belediyenin aktifinde bulunan duran varlık sayısının ve çeşidinin çokluğu; her birinin aktife giriş tarihlerinin ve amortisman oranlarının farklı olması; "Duran Varlıklar Amortisman Defteri"nin kullanılmıyor olması sebebiyle hatalı muhasebe kayıtlarının toplam tutarı tam olarak tespit edilememiştir.

Amortisman defterlerinin tutulmaması, kayıtlarda olması gereken amortisman tutarlarının hesaplanamamasına sebebiyet vermekte bu da 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında yer alan 36.570.299,45 TL'nin gerçeği yansıtmaması sonucunu doğurmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "31.12.2018 tarih ve 4399 nolu yevmiye ile bulgu gereği yerine getirilmiştir. İlgili muhasebe işlem fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye savunmasında bulgu konusu hususları yerine getirdiğini ifade etmiş olsa da yapılan inceleme sonucunda bulguda belirtilen tespitler devam ettiğinden 2018 yılı mali tablolarında 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında yer alan tutarlar gerçeği yansıtmamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 7: Kurum Tarafından Ödenen Katma Değer Vergilerinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması

Kurumun ticari faaliyet kapsamına girmeyen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ödenen katma değer vergisi (KDV) indirim konusu yapılamayacak olmasına rağmen 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmek suretiyle indirim konusu yapılmıştır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin "*2. Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar ile Mesleki Kuruluşların Vergilendirilmesi*" başlıklı bölümünde "*3065 sayılı Kanunun (1/3-g) maddesinde sayılan; genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına*

girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir." düzenlemesi yer almıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin "*Hesabın niteliği*" başlıklı 153 üncü maddesinde; *(2) Mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir."* hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinde, belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun faaliyetlerinin verginin konusuna dahil edilmemesi gerektiği; fakat ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet niteliğindeki iş ve işlemlerinin verginin konusuna dahil edileceği belirtilmiştir. Buna göre belediyeler satışa konu olmayan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için ödediği KDV'yi indirim konusu yapamayacaklardır. İndirim konusu yapılmayacak bu tutarların 630 Giderler Hesabına veya ilgili varlık hesabının maliyetine eklenerek kaydedilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yılı içerisinde Belediyenin vergiye tabi teslim ve hizmeti bulunmadığından mali tablolarında 391 Hesaplanan KDV Hesabında kayıt bulunmamaktadır. Belediye tarafından ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyeti niteliğinde olmayan kuruluş amacına uygun faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için yapılan alımlarda ise hatalı olarak 191 İndirilecek KDV Hesabına 5.304.362,12 TL tutarında kayıt yapılmıştır. Belediye tarafından, bu tutarın ilgisine göre 630 Giderler Hesabına, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına veya 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubunda bulunan hesaplara kaydedilmesi gerekirken 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmiştir. Ayrıca, önceki yıllarda da hatalı kayıtların yapılması neticesinde 190 Devreden KDV Hesabının yılsonu bakiyesi 43.098.800,22 TL'ye ulaşmıştır.

Serdivan Belediyesince ticari faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerine ilişkin KDV'yi indirim konusu yaparak 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmesi neticesinde; mali tablolarda 190 Devreden KDV Hesabı 5.304.362,12 TL fazla görünmekte, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı 26.378,75 TL, 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubundaki hesaplar 1.685.355,97 TL, 630 Giderler Hesabı 3.592.627,40 TL eksik

görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu gereği yerine getirilmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli düzeltmenin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2018 yılı mali tablolarında 190 Devreden KDV Hesabı 5.304.362,12 TL fazla ve 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı 26.378,75 TL, 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubundaki hesaplar 1.685.355,97 TL, 630 Giderler Hesabı 3.592.627,40 TL eksik görünmektedir.

BULGU 8: Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi Tarafından Serdivan Belediyesine Aktarılmayan Çevre ve Temizlik Vergisi Paylarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi (SASKİ), Serdivan sınırları içerisinde tahsil ettiği çevre temizlik vergisinden Serdivan Belediyesine aktarması gereken payı eksik göndermektedir. Serdivan Belediyesine gönderilen tutarlar muhasebe kayıtlarında yer almakta iken alacaklı olduğu tutarlar ise muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunun "*Çevre temizlik vergisi*" başlıklı mükerrer 44 üncü maddenin 9 uncu fıkrasında "*Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dâhilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder..."* hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 88 inci maddesinde; "*(1) Gelirlerden alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.*

a) Borç

1) Gelir tahakkuk tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

...

4) İlgili servislerden yıl içerisinde takibat servisine devredilen gelirlerden alacaklar bu hesaba alacak, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir…" hükmü yer almıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine istinaden SASKİ tarafından Serdivan Belediyesi sınırları içerisinde tahsil edilen çevre temizlik vergisi (ÇTV) ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil edilen gecikme zammının %80'inin düzenli olarak tahsilatı takip eden ayın 20 inci günü akşamına kadar Serdivan Belediyesine gönderilmesi gerekmektedir. Serdivan Belediyesinin de yukarıdaki mevzuat hükümleri uyarınca SASKİ'den alacaklı olduğu çevre ve temizlik vergisi paylarından yıl içerisinde tahakkuk eden tutarları 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile 600 Gelirler Hesabında, söz konusu alacakların zamanında ödenmemesi durumunda ise 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabındaki ilgili tutarların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında muhasebeleştirmesi gerekmektedir.

Serdivan Belediyesi, SASKİ'den alınan çevre temizlik vergisi paylarına ilişkin gönderilen tutarları 102 Bankalar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak; SASKİ'ye olan borca karşılık mahsup edilen çevre temizlik vergisi paylarını ise 630 Giderler Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydı yaparak muhasebeleştirmektedir. SASKİ'den alacaklı olduğu ancak tahsil edilemeyen tutarlar ise Belediye tarafından mali tablolarda izlenmemektedir. 2018 yılı içerisinde SASKİ'den tahsil edilen veya borca karşılık mahsup edilen 1.682.721,81 TL 600 Gelirler Hesabına kayıt yapılmış, tahakkuk eden ÇTV alacaklarına ilişkin ilgisine göre 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına ise herhangi bir kayıt yapılmamıştır.

SASKİ'den, Belediyeye aktarılması gereken çevre ve temizlik vergisi payına ilişkin alınan verilerden; geçmiş senelerden 2018 yılına devreden 932,539,42 TL ile 2018 yılı içerisinde ise tahakkuk eden 1.430.809,17 TL olmak üzere toplam 2.363.348,59 TL aktarılması gereken çevre temizlik vergisi payı olduğu ancak 2018 yılı içerisinde 840.000,00 TL payın Belediyeye aktarıldığı, 653.778,31 TL'lik tutarın ise Belediyenin borcuna mahsup edildiği görülmektedir. 2018 yılı içeresinde SASKİ tarafından Serdivan Belediyesine aktarılan veya mahsup edilen toplam tutar 1.493.778,31 TL'dir.

Belediyenin yapması gereken ÇTV paylarına ilişkin muhasebe kayıtlarını hatalı yapması sonucunda dönem sonu mali tablolarında; 600 Gelirler Hesabı 251.912,64 TL (1.682.721,81-1.430.809,17) fazla görünmektedir. Ayrıca ilgisine göre 120 Gelirlerden

www.balioglu.net

Alacaklar Hesabı veya 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı ise toplamda 869.570,28 TL [2.363.348,59-(840.000,00 + 653.778,31)] tutarında eksik olarak kayıtlara yansımıştır.

Kamu idaresi cevabında; "17.05.2019 tarih ve 276 numaralı yazı ile Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresine bildirilmiş olup, bulgu gereği ile ilgili Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından herhangi bir ödeme yapılmamıştır. İlgili yazı ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2018 yılı mali tablolarında 600 Gelirler Hesabı 251.912,64 TL fazla görünmektedir. Ayrıca ilgisine göre 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı ise toplamda 869.570,28 TL tutarında eksik olarak kayıtlara yansımıştır.

BULGU 9: Yapım İşlerinin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Takip Edilmemesi

www.balioglu.net

Serdivan Belediyesince 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesi gereken tutarlar bu hesapta muhasebeleştirilmeyerek doğrudan ilgili maddi duran varlık hesabına kaydedilmektedir.

Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğinin açıklandığı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 204 üncü maddesine göre bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır.

Aynı Yönetmeliğin 205 inci maddesinde adı geçen hesabın işleyişi açıklanmış ve tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde; yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi gerektiği, geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte ise 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenen tutarların ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılması gerektiği belirtilmiştir.

Belediye tarafından 2018 yılı içerisinde geçici kabulü yapılmayan Şelale Park ve Sosyal Tesis Binası Yapım işine ait belge ve kayıtlardan; geçici kabul işlemi yapılıncaya kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi gereken 2.872.443,38 TL'nin doğrudan 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında izlendiği anlaşılmıştır.

Bu durum neticesinde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 2.872.443,38 TL eksik 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ise 2.872.443,38 TL fazla görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu ile ilgili Müdürlüklere bilgi verilmiş olup yapım işleri taahhüt dosyaları Müdürlüğümüze ulaştırıldığı zaman gereği yerine getirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağını belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında; 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 2.872.443,38 TL eksik 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ise 2.872.443,38 TL fazla görünmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 10: Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Sosyal Güvenlik Primi Borçlarının Daha Sonraki Dönemlerde Ödenecek Kısımları Mali Tablolarda Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında İzlenmemesi

Serdivan Belediyesince vergi ve sosyal güvenlik prim borçlarının vadesi geçen, ertelenen veya taksitlendirilen tutarların daha sonraki dönemlerde ödenecek kısımları muhasebe kayıtlarında 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenmesi gerekirken 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabında izlenmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına ilişkin 278 inci maddesinde; bu hesabın kanuni süresinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlüklerin vadesinin bir yılı aşmayan kısımların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabına ilişkin 322 nci maddesinde; bu hesabın kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenen veya takside bağlananların bir yıldan uzun sürede ödenecek

olan kısımlarının izlenmesi için kullanılacağı, 323 üncü maddesinde ise bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin bu hesaba borç 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıdaki hükümlerden; Belediyenin vergi ve diğer yükümlülüklerden kaynaklı borçlarının vadesi geçen, ertelenen veya taksitlendirilen tutarlardan dönem içerisinde ödeneceklerin 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında, daha sonraki dönemlerde ödeneceklerin ise 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Serdivan Belediyesince; vergi ve diğer yükümlülüklerden kaynaklı borçlardan, vadesi geçen, ertelenen veya taksitlendirilen kısımların sonraki dönemlerde ödenecek olan tutarı 12.694.061,54 TL'dir. Bu tutar hatalı olarak 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabına kaydedilmiştir.

Bu durum mali tablolarda 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabının 12.694.061,54 TL fazla, 438 Kamuya Olan Ertelenen veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının aynı tutarda eksik görünmesine neden olmaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 28.02.2019 tarih ve 705 numaralı, 11.04.2019 tarih ve 1257/4 numaralı, 11.04.2019 1257 numaralı yevmiyeler ile gereği yerine getirilmiştir. İlgili muhasebe işlem fişleri ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli düzeltmenin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2018 yılı mali tablolarında 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı 12.694.061,54 TL fazla, 438 Kamuya Olan Ertelenen veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı ise bu tutar kadar eksik görünmektedir.

BULGU 11: Bilgisayar Yazılım Programları ile Telif Haklarının Giderler Hesabında Muhasebeleştirilmesi

Bilgisayar yazılım alımları ile telif hakları 260 Haklar Hesabı yerine 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "*260 Haklar Hesabı"* başlıklı 210 uncu maddesinde*; "Bu hesap, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli*

alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "*268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı"* başlıklı 215 inci maddesinde; maddi olmayan duran varlıklar hesabı içerisinde yer alan duran varlıklara ilişkin amortisman tutarlarının izlenmesi için kullanacağı belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Genel Tebliğinin 5 inci maddesinin 2 inci fıkrasında tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeli hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilecektir.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden; ekonomik değer taşıyan, bir bedel karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan harcamaların 260 Haklar Hesabında izlenmesi gerektiği ve yılsonunda %100 amortisman uygulanacağı anlaşılmaktadır.

www.balioglu.net

Serdivan Belediyesince, 2018 yılı içinde belediye hizmetlerinde kullanılmak üzere toplam 77.635,74 TL tutarında bilgisayar yazılım programları ve 212.400,00 TL tutarında "Seyyid Osman Adapazarı Divanı ve Bestelenmiş İlahiler" adlı kitabın telif hakları satın alınmıştır. Söz konusu programlar ve telif hakkına ilişkin harcamalar, belirli alanlarda kullanma ve yararlanma hakkı sağlayan ve ekonomik değer taşıyan harcamalardır. Ancak Belediye tarafından bu harcamalar 260 Haklar Hesabı yerine 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Sonuç olarak; bilgisayar yazılım programı ve telif hakkı alımlarının gider hesaplarında izlenmesi, 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı yılsonu mali tablolarda olması gereken tutardan 290.035,74 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilgisayar yazılım programı alındığı zaman bulgu gereği yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı yılsonu mali tablolarda olması gereken tutardan 290.035,74 TL eksik görünmektedir.

BULGU 12: Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Eksik Gösterilmesi

İller Bankası AŞ'ye ödenen ortaklık payları, 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında eksik gösterilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "*240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı"* ile ilgili 178 inci maddesinde;

"Bu hesap, kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için kullanılır." hükmü mevcuttur.

Yine aynı Yönetmeliğin *"Hesaba ilişkin işlemler"* başlıklı 179 uncu maddesinde;

"(1) Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Mali kuruluşların gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değeri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mali kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımların bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir." hükmü mevcuttur.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden, mali kuruluşlara yatırılan gerek nominal gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki katılımların gerçeğe uygun değeri ile 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmesi ve bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlara eşit olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Serdivan Belediyesi 2018 yılı bilançosunda, 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 321.357,26 TL olarak yer almaktadır. Bununla birlikte İller Bankası AŞ elektronik veri tabanından temin edilen kayıtlarda; Belediyenin, Bankanın sermayesine iştirak ettiği toplam sermaye tutarı 4.157.497,43 TL'dir. Dolayısıyla 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı, olması gerekenden 3.836.140,17 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 27.05.2019 tarih ve 1864, 27.05.2019 tarih ve 1861

www.balioglu.net

yevmiye numaraları ile gereği yerine getirilmiştir. İlgili muhasebe işlem fişleri ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında; 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı, olması gerekenden 3.836.140,17 TL eksik görünmektedir.

BULGU 13: İller Bankasından Alınan Kredilere İlişkin Borçların Mali Tablolarda Eksik Görünmesi

Serdivan Belediyesince İller Bankasından alınan kredilere ilişkin borçlar 300 Banka Kredileri Hesabı ile 400 Banka Kredileri Hesabında eksik izlenmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 302 nci maddesinde; gerek İller Bankasından alınan gerekse diğer bankalardan alınan borç tutarlarından vadesi bir yıldan az olan tutarlar 300 Banka Kredileri Hesabına, vadesi sonraki dönemleri ilgilendiren tutarların ise 400 Banka Kredileri Hesabına alacak, 102 Bankalar Hesabına veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedileceği düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıdaki mevzuat hükmünden; İller Bankasından alınan kredilerin, vadesine göre dönem içerisinde ödenecek ise 300 Banka Kredileri Hesabında daha sonraki dönemlerde ödenecek ise 400 Banka Kredileri Hesabında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Serdivan Belediyesi 2018 yılına ilişkin mali tablolarında 300 ve 400 Banka Kredileri Hesaplarında sadece İller Bankasına olan kredi borçları bulunmaktadır. İller Bankası kredilerine ilişkin tutarları gösteren 300 ve 400 Banka Kredileri Hesaplarının alacak bakiyesi toplamı 13.792.944,58 TL'dir. Belediyenin kredi borçlarına ilişkin İller Bankasından alınan dökümler incelendiğinde, 2018 yılı dönem sonu itibari ile 13.942.528,42 TL tutarında ödenecek borcu bulunmaktadır.

İller Bankasından alınan kredilerin eksik kaydedilmesi sonucunda; Sedivan Belediyesi mali tablolarında 300 Banka Kredileri Hesabı ile 400 Banka Kredileri Hesabı toplamda 149.583,84 TL (13.942.528,42 - 13.792.944,58) eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 11.04.2019 tarih ve 1257 numaralı yevmiye ile gereği yerine getirilmiştir. İlgili muhasebe işlem fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2018 yılı mali tablolarında 300 Banka Kredileri Hesabı ile 400 Banka Kredileri Hesabı toplamda 149.583,84 TL eksik görünmektedir.

BULGU 14: Kalkınma Ajansına ve Tarihi Kentler Birliğine Ödenmesi Gereken Payların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Serdivan Belediyesinin Doğu Marmara Kalkınma Ajansına ve Tarihi Kentler Birliğine aktarması gereken paylar muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 276 ncı maddesinde; 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına ilişkin 277 nci maddesinde ise; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların bu hesaba borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmiştir. Mahalli İdareler 2018 Yılı Detaylı Hesap Planında 363.99.10 Kalkınma Ajansları Payları Yardımcı Hesabın Adı ile 363.05.04 Mahalli İdare Birlikleri Payları Yardımcı Hesabın Adı yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden, belediyelerin kalkınma ajanslarına aktarması gereken payların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının 363.99.10 alt kodunda, belediye birliklerine aktarması gereken payların ise 363.05.04 alt kodunda izlemesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Serdivan Belediyesi 2018 yılı mizanı incelendiğinde; İller Bankasından alınan Belediyenin borçlarına ilişkin belgede görülen Tarihi Kentler Birliğine olan 11.000,00 TL borcu ile aşağıdaki tabloda detayı gösterilen Doğu Marmara Kalkınma Ajansına olan borcu 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmemektedir.

www.balioglu.net

Tablo 10: Belediyenin Kalkınma Ajansına Olan Borçları

Dönem	Gelir Kodu-Adı	Ana Para Borcu	Faiz Borcu	Toplam Borç
2018	03.54.15.01 - Serdivan Belediyesi	248.013,63	13.270,43	261.284,06
2017	03.54.15.01 - Serdivan Belediyesi	228.160,87	32.855,17	261.016,04
2016	03.54.15.01 - Serdivan Belediyesi	210.897,32	49.349,97	260.247,29
2015	03.54.15.01 - Serdivan Belediyesi	170.365,16	55.240,30	225.605,46
2014	03.54.15.01 - Serdivan Belediyesi	137.497,32	56.957,66	194.454,98
2013	03.54.15.01 - Serdivan Belediyesi	135.634,50	68.392,84	204.027,34
2012	03.54.15.01 - Serdivan Belediyesi	79.373,50	47.167,06	126.540,56
2011	03.54.15.01 - Serdivan Belediyesi	43.392,47	2.995,86	46.388,33
	TOPLAM	1.253.334,77	326.229,29	1.579.564,06

Bu durum neticesinde Belediyenin mali tablolarında 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı 1.264.334,77 TL (1.253.334,77 + 11.000,00) eksik yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 11.04.2019 tarih ve 1257 numaralı yevmiye ile kısmen düzeltilmiştir. Eksik kalan işlemler ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup en kısa sürede tamamlanacaktır. İlgili muhasebe işlem fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek düzeltmelerin kısmen yapıldığı ve geri kalan düzeltmelerinde yapılacağını belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2018 yılı mali tablolarında 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı 1.264.334,77 TL eksik yer almaktadır.

www.balioglu.net

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İlan ve Reklam Vergisi Alınan Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

Serdivan Belediyesinde ilan ve reklam vergisi alınan bazı işyerlerine çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun *"4. Çevre temizlik vergisi"* başlıklı Mükerrer 44 üncü maddesinde; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki

derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı ve emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükmünde belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yer alan iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Söz konusu verginin her yılın ocak ayında belediye tarafından tahakkuk ettirilerek, emlak vergisi ödeme zamanlarında tahsil edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Serdivan Belediyesinde, ilan ve reklam vergisi ve çevre temizlik vergisi aktif mükellef listesi karşılaştırıldığında; ilan ve reklam vergisi mükellefiyeti olan 10 adet iş yerinin çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılmamıştır.

Sonuç olarak 10 adet iş yerinin çevre temizlik vergisi tahakkukunun yapılmaması neticesinde Belediye gelir kaybına uğramaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "İlan ve Reklam Vergisi Alınan Yerlerden vergiye tabii olanlardan ÇTV beyannamesi alınarak Bulgu gereği yerine getirilmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapıldığı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Altyapı Kazı İzni Harcının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Belediye sınırları içerisinde yer alan sokaklarda yapılan kazılardan Altyapı Koordinasyon Merkezi (AYKOME) tarafından elde edilen gelirlerin Kuruma aktarılmadığı ve bu tutarların da Kurum tarafından takip edilmediği anlaşılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun "*Altyapı hizmetleri*" başlıklı 8 inci maddesi ile büyükşehir içindeki altyapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla altyapı koordinasyon merkezinin kurulacağı, altyapı koordinasyon merkezlerinin çalışma esas ve usullerinin çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen Kanun hükmüne dayanılarak hazırlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği 15.06.2016 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Mezkûr Yönetmeliğin *"Görev ve yetkileri"* başlıklı 8 inci maddesinin (f) bendi ile altyapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ve tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı verilmesi ile buna ilişkin bedelin belirlenmesi işlemlerinin altyapı koordinasyon

merkezinin yetkisinde olduğu; "*Hesabın oluşumu ve geliri"* başlıklı 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, Büyükşehir ve ilçe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirlerin büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak altyapı yatırım hesabında toplanacağı, sokakların kazısından elde edilen bu gelirlerin ilgili belediyeye aktarılacağı, bu paraların ise büyükşehir ilçe belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılacağı, bu gelirlerin amacı dışında kullanılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, büyükşehir ilçe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilen gelirlerin büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak altyapı yatırım hesabında toplanması, sokakların kazısından elde edilen gelirlerin ise ilgili belediyeye (sokaklarında kazı yapılan) aktarılması gerekmektedir.

Belediye sınırlarındaki sokak kazılarından elde edilen gelirlere ilişkin olarak idareye herhangi bir aktarım yapılmamış olup, Belediye tarafından bu hususta herhangi bir takip işlemi de yapılmamaktadır.

www.balioglu.net

Sonuç olarak söz konusu kazılardan alınması gereken bedellerin alınmaması Belediye açısından gelir kaybına yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu gereği belediyemiz Fen İşleri Müdürlüğüne bildirilmiş olup, Fen İşleri Müdürlüğünün 22.05.2019 tarih ve 216 sayılı cevap yazısında AYKOME ile ilgili görüşmelerin devam edildiği, bulgu gereğinin yerine getirileceği belirtilmiştir. İlgili belgeler ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Tahakkuk ve Tahsilatı Yapılmayan Eğlence Vergilerinin Bulunması

Serdivan Belediyesince, bazı işletmelerden alınması gereken eğlence vergisinin tahakkuk ve tahsilat işlemleri yapılmamaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 17 ve 18 inci maddelerine göre; Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri eğlence vergisine tabidir. Verginin mükellefi, eğlence yerlerini

işleten gerçek veya tüzelkişilerdir.

Aynı Kanunun 20 ve 21 inci maddelerinde; biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu belirtilerek biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanunun 96 ıncı maddesine göre tespit edilecek miktarın eğlence vergisinin matrahı olduğu belirtilmiştir.

Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan verilere göre Belediye sınırları ile mücavir alanları içerisinde ruhsatlı ve faaliyetleri eğlence vergisinin konusuna giren oyun salonu, bilardo salonu, bowling salonu ve playstation salonu gibi toplam 7 adet işletme bulunmaktadır. Belediye tarafından bu yerler için eğlence vergisi tahakkuk ettirilmemiş ve dolayısıyla tahsilat işlemi yapılmamıştır.

Serdivan Belediyesince eğlence hizmeti sunan bu işletmelere eğlence vergisi tahakkuk ettirilmemesi ve dolayısıyla tahsilat işleminin yapılmamış olmasından dolayı ilgili mevzuat hükümlerine aykırı hareket edilmekte ve Belediye gelir kaybına uğratılmaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup, en kısa sürede gereği yerine getirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması

Serdivan Belediyesi, mülkiyeti kendine ait veya kamunun ortak kullanımında olan taşınmazların altından, üstünden veya üzerinden geçirilen kablo ve benzeri gereçler için herhangi bir ücret tarifesi belirlememiş olup bu tutarlara ilişkin takip ve tahsilat da yapmamaktadır.

Geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik yayımlanmıştır.

Bu Yönetmeliğin "*Geçiş hakkına ilişkin anlaşma*" başlıklı 8 inci maddesinde;

işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelikte belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "*Geçiş hakkı ücretleri*" başlıklı 9 uncu maddesinde ise; geçiş hakkı sağlayıcısı tarafından geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücretinin Geçiş Hakkı Ücret tarifesinde belirtilen fiyatları aşamayacağı ve Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirtilen bu fiyatların her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi oranında artırılacağı ifade edilmiştir.

Yönetmelik eki olan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde yer alan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler için de ücret tarifesi belirlenmiştir. Yönetmelikte açıklanan tarifeye göre, büyükşehir sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerden en fazla metrekaresi 0.70 TL geçiş hakkı ücreti alınacağı ve söz konusu tutarın her yıl ÜFE oranında güncelleneceği belirtilmiştir. Büyükşehir sınırları içinde yer alan ilçe belediyelerine ücret tarifesinde yer verilmesi, bu yerlerden geçiş hakkı ücretlerini tahsile ilişkin yetkinin ilçe belediyelerinde olduğunu göstermektedir.

www.balioglu.net

Serdivan Belediyesinin mülkiyeti kendine ait veya kamunun ortak kullanımında olan taşınmazların altından, üstünden veya üzerinden geçirilen kablo ve benzeri gereçler için Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden alınması gereken ücrete ilişkin herhangi bir tarife belirlememiş olup bununla ilgili takip ve tahsilat işlemleri de yapılmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu ile ilgili belediyemiz müdürlükleri ile görüşmeler devam etmekte olup en kısa sürede gereği yerine getirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Büyükşehir Belediyesi Tarafından Elde Edilen Otopark Gelirlerinden Alınması Gereken Payın Takip Edilmemesi

Sakarya Büyükşehir Belediyesi tarafından Serdivan Belediyesine otopark gelirlerine ilişkin aktarılması gereken paylar aktarılmamaktadır. Serdivan Belediyesi tarafından da aktarılmayan bu tutarlara ilişkin bir muhasebe kaydı yapılmamıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin (f) bendi uyarınca karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek Büyükşehir Belediyelerinin yetkileri arasındadır.

5216 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi büyükşehir belediyesinin gelirlerine ve gelirlerin ilçe belediyeleri ile paylaşılmasına dair düzenlemeler içermekte olup (f) bendinde; Kanunun 7 nci maddesinin (f) bendine atıf yapılmakta ve bu bende göre; tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirlerin %50'sinin, ilçe ve ilk kademe belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılması öngörülmektedir.

Aynı Kanunun 23 üncü maddesinin (o) bendinde ise;

"Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe (...)(1) belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır..." denilmiştir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 88 inci maddesinde; "*(1) Gelirlerden alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.*

a) Borç

1) Gelir tahakkuk tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

...

4) İlgili servislerden yıl içerisinde takibat servisine devredilen gelirlerden alacaklar bu hesaba alacak, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir..." hükmü yer almaktadır.

Büyükşehir Belediyelerinin durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek yetkileri arasındadır. Bu yetki kapsamında Büyükşehir Belediyesi tarafından elde

edilen gelirlerin %50'sinin ilçe ve ilk kademe belediyelerine nüfuslarına göre aktarılması gerekmektedir. Ayrıca aktarılması gereken bu tutarların ilçe ve ilk kademe belediyelerince muhasebe kayıtlarında 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında veya vadesi geçmiş ise 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Bu payların aktarılmaması durumunda ise; ilgili ilçe ve ilk kademe belediyesinin İller Bankasına talepte bulunması üzerine, ilgili paylar Büyükşehir Belediyesinin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek, alacaklı belediyenin hesabına aktarılması sağlanmalıdır.

Sakarya Büyükşehir Belediyesinden otopark gelirlerine ilişkin alınan resmi yazıda; Serdivan Belediyesine aktarılması gereken toplam tutarın 158.489,45 TL olduğu belirtilmiştir. Bu tutarın 28.198,45 TL'si 2018 yılında tahakkuk etmiştir. Otopark gelirinden alınacak paylara ilişkin Serdivan Belediyesince muhasebe kayıtlarında 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesaplarına kayıt yapılmamıştır.

Bu durum Serdivan Belediyesinin mali tablolarında 600 Gelirler Hesabı ile 120 Gelirlerden Alacaklar Hesaplarının 28.198,45 TL, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının ise 130.291,00 TL (158.489,45 - 28.198,45) eksik görünmesine sebep olmaktadır. Ayrıca Büyükşehir Belediyesi tarafından Serdivan Belediyesine aktarılması gereken tutarın aktarılmaması Serdivan Belediyesinin gelir kaybına uğramasına sebep olmaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "17.05.2019 tarih ve 281 numaralı yazı ile Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığına bildirilmiş olup, Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 75703187.841.02.17.16469 sayılı yazı ile bulgu gereğinin yerine getirileceği bildirilmiştir. İlgili yazılar ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması, 2018 yılı mali tablolarında 600 Gelirler Hesabı ile 120 Gelirlerden Alacaklar Hesaplarının 28.198,45 TL, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının ise 130.291,00 TL eksik görünmesine sebep olmaktadır.

BULGU 6: Asansör Muayene Kuruluşundan Periyodik Kontrol Ücreti Payının Tahsil Edilmemesi

Serdivan Belediyesi ile A tipi muayene kuruluşu arasında konusu idare sınırları içerisindeki asansörlerin periyodik bakımının yapılması olan protokol; belediye meclisinden yetki alınmadan İmar ve Şehircilik Müdürü tarafından imzalanmış, yapılan protokol gereği

Belediyeye ödenmesi gereken ilgili idare payı muayene kuruluşu tarafından Belediyeye ödenmemiştir.

İl sınırları içerisindeki hizmete sunulan asansörlerin tescil ve periyodik kontrolleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyelerin Yetkileri ve İmtiyazları"* başlıklı 15 nci maddesinin (s) bendinde yer alan "*Belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak."* hükmü gereğince belediyelerin yetkisindedir.

5393 sayılı Belediye Kanununun *"Meclisin Görev ve Yetkileri"* başlıklı 18 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (j) bendinde belediye adına imtiyaz verilmesine karar verme görevi meclisin görevleri arasında sayılmıştır.

Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin "*Periyodik Kontrol Ücreti"* başlıklı 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasında;

"A tipi muayene kuruluşu, bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami % 10'unu, protokol yapacağı ilgili idareye aktarır. Periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmı, ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir ve taraflar arasında imzalanacak protokolde yer alır." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden; asansörlerin periyodik kontrolüne ilişkin protokolü ve asansör periyodik kontrol ücretinin belediyeye aktarılacak kısmının belediye meclisi tarafından belirlenmesi ve belirlenen miktarın belediyenin A tipi muayene kuruluşu ile yapacağı protokolde yer alması gerektiği anlaşılmaktadır.

Belediye ile A tipi muayene kuruluşu arasında yapılan Asansörlerin Periyodik Kontrolleri Hakkında Protokolün "*Asansör Periyodik Kontrol Bedeli*" başlıklı 7 nci maddesinde ise;

"Yüklenici, bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edileceği KDV hariç periyodik kontrol ücretinin %10'unu ilgili idare payı (İİP) olarak protokol yapacağı ilgili idareye yıllık periyotlarda makbuz karşılığında aktarır." denilmektedir.

Serdivan Belediyesi ile A tipi muayene kuruluşu arasında 25.12.2017 tarihinde

www.balioglu.net

imzalanan protokol meclis kararı alınmadan İmar ve Şehircilik Müdürü tarafından imzalanmıştır. Protokolün "Asansör Periyodik Kontrol Bedeli" başlıklı 7 nci maddesinde asansör kontrol ücretlerinin %10'nun ilgili idare payı olarak belediyeye ödenmesi gerektiği kararlaştırıldığı halde 2018 yılı içerisinde ilgili firma tarafından Belediyeye herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmü gereğince söz konusu protokolün yapılabilmesi için Belediye Meclis Kararı gerekmekte olup Meclis Kararı olmaksızın yapılan protokol mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Protokol gereği Belediyeye ödenmesi gereken idare payının ödenmemesi sonucunda ise Belediye gelir kaybına uğramaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu ile ilgili İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün 24.05.2019 tarih ve 1379 sayılı yazısı ile Asansör Muayene Periyodik Kontrol Ücreti Payının 23.05.2019 tarihinde belediye hesabına yatırıldığı belirtilmiştir. İlgili evraklar ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Belediyeden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Almış İşyerlerinden İlan ve Reklam Vergisi Beyannamesi Vermeyenlerin Tespitlerinin Yapılmaması

Serdivan Belediyesince 2018 yılında işyeri açma ve çalışma izni verilerek faaliyete başlayan işletmelerden, ilan ve reklam vergisi beyannamesi vermeyenlerin denetim, yoklama ve tespitleri yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun "*Konu*" başlıklı 12 nci maddesinde;

"Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir." denilmektedir.

Aynı Kanunun "*Verginin tarhı ve ödemesi*" başlıklı 16 ncı maddesinde;

"Vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek

beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilir…" şeklinde ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde; belediye sınırlarında yapılan her türlü ilan ve reklamın, İlan ve Reklam Vergisine tabi olduğu; ilan ve reklamın mükellefçe yapılması halinde işin yapılmadan önce, başkaları adına yapılması halinde ise ilan ve reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirileceği belirtilmiştir.

Belediye tarafından 2018 yılında işyeri açma ve çalışma izni verilerek faaliyete başlayan işletmelerin listesi ile ilan ve reklam vergisi mükellef listesi karşılaştırıldığında, Serdivan Belediyesi sorumluluğunda bulunmasına rağmen ilan ve reklam vergisi beyannamesi vermesi gereken 17 adet işyerinin denetim, yoklama ve tespitleri yapılmamıştır.

İlan ve reklam vergisine ilişkin denetim, yoklama ve tespitlerinin düzenli yapılmaması; Belediyenin gelir kaybına uğramasına sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı olan İşyerinden tabelası vergiye tabii olanlardan beyanname alınarak Bulgu gereği yerine getirilmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapıldığı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 8: Kurum Mevduatlarının Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği Uyarınca Değerlendirilmemesi

Kurum mevduatları Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği uyarınca vadeli hesaplarda değerlendirilmemektedir.

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin *"Amaç"* başlıklı 1 inci maddesinde; *"Bu Tebliğin amacı, kapsamda yer alan kurumların mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ve izlenebilmesini teminen Kamu Haznedarlığı uygulamasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir."* denilmektedir.

Aynı Tebliğin *"Uygulama ve Kullanılacak Araçlar"* başlıklı 5 inci maddesinde; *"Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kurumlar kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda açtıracakları hesaplarda aşağıdaki araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlüdür; a) TL*

cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabı, …" denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre; genel bütçe dışındaki kamu idareleri, her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda açtıracağı hesaplarda değerlendirmekle yükümlüdür.

Serdivan Belediyesinin mali kaynakları Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği doğrultusunda kamu bankalarında açılan hesaplarda yer almaktadır. Ancak söz konusu kaynaklar vadeli hesaplarda değerlendirilmemektedir.

Kaynakların vadeli hesaplarda değerlendirilmemesi, tebliğin amacı olan mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmaması sonucunu doğurmakla birlikte Belediye açısından da gelir kaybı söz konusu olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu gereği ihtiyaç fazlası nakit olduğunda yerine getirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 9: Gecekondu Fonu Hesabının Amacı Dışında Kullanılması

775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre oluşturulması gereken fon hesabının oluşturulmadığı, belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazlarının satış bedellerinden aktarılması gereken payın, fon hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun "*Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir*" başlıklı 5 inci maddesinin 5 inci fıkrasında;

"Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. …"

denilmektedir.

775 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde;

"*Buna göre 12 nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paralar, belediyelerce, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartıyla:*

a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında,

b) Islah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında,

a) Kendi bütçe imkânlarıyla karşılanamayan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılır." denilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde, Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinden tahsil edilen kısmın %10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan gecekondu fon hesabına, kalan kısmından ise ilgili belediyeye %30, varsa büyükşehir belediyesine %10 oranında pay verileceği, ilgili fonda biriken paraların ise 775 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde açıklanan şekilde kullanılabileceği, bunun dışında kullanılamayacağı belirtilmiştir.

Serdivan Belediyesince 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında yapılan satışlardan Belediyeye aktarılması gereken payların tahakkuk ve takibine ilişkin Belediye tarafından herhangi bir işlem yapılmamakta ve Belediyenin banka hesapları arasında gecekondu fonu hesabı bulunmamaktadır. Hazine tarafından Belediyeye gönderilmesi gereken tutarların tamamı Belediyenin vergi borçlarından mahsup edilmektedir. İlgili madde kapsamında yapılan satışlardan 2018 yılına ilişkin Belediyeye gönderilmesi gereken %10'luk fon payı tutarının toplamı 54.356,13 TL'dir. Bu tutarın tamamı Belediye vergi borcuna karşılık mahsup edilmiştir.

Bu durum sonucunda Belediye Mali Tabloları 54.356,13 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu ile ilgili çalışmalarımız devam etmekte olup gereği yerine getirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2018 yılı mali tablolarında 362.01.99 Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesabı 54.356,13 TL eksik görünmektedir.

BULGU 10: İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

Serdivan Belediyesinde istihdam edilen kadrolu işçilerin çoğunluğunun yıllık izinleri düzenli olarak kullandırılmamaktadır.

Anayasanın 50 nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanununun 53 üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56 ncı maddesinde yılık iznin 53 üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59 uncu maddesinde ise iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

www.balioglu.net

Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde; işverenlerin, 15 inci maddede belirtilen izin kurulu veya 18 inci maddeye dayanılarak kurul yerine geçenlere danışmak suretiyle yürütülen işlerin niteliğine göre ücretli izinlerin her yılın belli bir döneminde veya dönemlerinde verileceğini tayin edebileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde, işverenin Nisan ayı ile Ekim ayı sonu arasındaki süre içinde işçilerin tümüne veya bir kısmına toplu izin uygulayabileceği; 20 nci maddesinde ise işverenin çalıştırdığı işçilerin izin durumlarını gösteren Yönetmeliğin ekindeki yıllık izin kayıt belgesini tutmak zorunda olduğu ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde dinlenmenin bir anayasal hak olduğu ve bu haktan vazgeçilemeyeceği ifade edilmektedir. Ayrıca İş Kanununun 59 uncu maddesinde yer alan iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçilerin hak kazanıp da kullanmadığı izinlerinin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden yıllık izin ücreti olarak kendisine veya hak sahiplerine ödenmesine ilişkin hüküm, mali bir hak olarak görülerek yıllık iznin kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak görülmemelidir. Bu hükmün, izin kullanılamadan

iş akdinin feshedilmiş olması gibi zaruri durumlarda işçilerin mağduriyetinin önlenmesi olarak anlaşılması gerekmektedir.

Serdivan Belediyesi Personel Müdürlüğünden alınan kadrolu işçilerin izin durumuna ilişkin belgede; Toplam 57 işçinin 52'sinin (işçilerin % 91,2'si) birikmiş 100 iş gününden, 22 işçinin (işçilerin % 38,5'i) 300 işgününden, 6 işçinin (işçilerin % 10,5'u) 500 iş gününden fazla yıllık ücretli izin hakkı olduğu görülmektedir. Bu işçiler emekli olduğunda kullandırılmayan yıllık ücretli izin hakları kendilerine izin ücreti olarak ödenecektir.

Serdivan Belediyesince bünyesinde çalışan işçilerin izinlerinin yukarıdaki hükümlere istinaden belli bir dönem veya dönemler belirlenerek kullandırılmaması, izinlerin birikmesine yol açmaktadır. Biriken bu izinler ileride işçilerin emekli olması veya iş sözleşmesinin son bulması durumunda işçilerin son ücreti esas alınarak hesaplanacak toplu izin ücreti ödemelerine dönüşeceğinden Belediyenin yüksek bir mali külfetle karşı karşıya kalması riskini oluşturmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu ile ilgili İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünün 22.05.2019 tarih ve 478 sayılı yazı ile Birim müdürlüklerine bildirilmiş olup gereği yerine getirilecektir. İlgili evraklar ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: İç Kontrol Sisteminin Etkin Çalışmaması

31.12.2005 tarihli 26040 sayılı İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esasların "*İç Kontrolün Amaçları*" başlıklı 4 üncü maddesinde; iç kontrolün amacı varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlayacağı belirtilmektedir. "*İç Kontrolün Unsurları ve Genel Koşulları*" başlıklı 7 nci maddesinde kontrol faaliyetlerinin önleyici, tespit edici ve düzeltici niteliklerinin olduğu; 8 inci maddesinde ise üst yöneticilerin, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkililerinin ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden, iç kontrolün amacının varlıkların kötüye kullanmasını engelleme noktasında önleyici, tespit edici ve düzeltici niteliklerinin bulunduğu;

www.balioglu.net

iç kontrolün sisteminin kurulması ve gözetilmesi noktasında ise üst yönetici ve harcama yetkililerinin belirli sorumlulukları olduğu anlaşılmaktadır.

Serdivan Belediyesi "Akaryakıt Ürünleri Satın Alınması" ihalesi kapsamında hakediş ödemeleri ve eki belgeleri incelendiğinde; araç listesinde yer alamayan 2 adet araca yakıt alındığı ve araç listesinde kayıtlı olan LPG'li araca ise motorin alındığı görülmüştür. Belediyenin araç listesinde yer almayan araçların mahiyeti sorulduğunda bu araçların eski tarihlerde trafikten çekildiği ve hurda olduğu belirtilerek nasıl yakıt alındığı izah edilememiştir. Bununla beraber LPG'li araca da motorinin nasıl alındığı bilinmemektedir.

Ayrıca 2013 yılının 11 ve 12 inci aylarında kiralanan araç ile 2014 yılının mayıs ayından aralık ayına kadar toplam 8 ay kiralanan diğer bir aracın OGS ödemeleri 2018 yılına kadar yapılmıştır.

Belediyenin ilgili birimleri tarafından yapılan bu hatalar iç kontrol sisteminin etkin çalışmaması kanaati oluşturmakta ve Belediye açısından yersiz ödeme, varlıkların kötüye kullanılması riskini oluşturmaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu ile ilgili 12.03.2019 tarih ve 147 sayılı yazı ile Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi yürürlüğe girmiş olup daha etkin İç kontrol sistemi oluşturulması için çalışmalar devam etmektedir. Yönerge ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği, ön mali kontrole ilişkin yönerge çıkartıldığı ve daha etkin iç kontrol için çalışmaların başlatıldığı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının Ay Sonlarında Toplam Tutar Üzerinden Kapatılması

Belediye, banka hesaplarından ödenmesi için düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ilgililerine ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarları, muhasebe kayıtlarında, ödeme tarihine göre değil ay sonlarında toplam tutar üzerinden kapatılmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin *"103- Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)"* başlıklı 58 inci maddesinde; bu hesabın, kurumun bankadan çekle veya gönderme emri ile yaptıracakları ödeme ve göndermelerin izlenmesi için

kullanılacağı ifade edilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin hesabın işleyişini anlatan 60 ıncı maddesinde; bankadan yaptırılacak ödeme veya göndermeler için düzenlenen çek veya gönderme emri tutarları bu hesaba alacak, ilgili hesap veya hesaplara borç kaydedilecektir. Düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden, muhasebe birimlerine gönderilen banka hesap özet cetvelleriyle, bankaca hak sahiplerine ödendiği veya ilgili yerlere gönderildiği bildirilen paraların bu hesaba borç, 102 Banka Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin 57 nci maddesinde ise; bankaca kuruma gönderilen banka hesap özet cetvelleri ile ödendiği veya ilgili yerlere gönderildiği bildirilen çek veya gönderme emri tutarlarının 102 Bankalar Hesabı alacak, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde; bankadan çekle veya gönderme emri ile yapılacak ödeme ve göndermelerde 103 Verilen Çek ve Gönderme Emirleri Hesabının alacak, ilgili hesabın borç kaydedileceği belirtilmiştir. Ayrıca düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden banka hesap özet cetvelleriyle ödendiği bildirilen paraların 103 Verilen Çek ve Gönderme Emirleri Hesabına borç, 102 Bankalar Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Serdivan Belediyesinin muhasebe kayıtlarıyla banka hesap özetleri arasında yapılan karşılaştırma sonucunda; çek veya gönderme emri ile yaptıkları ödemelerin ilgilisine ödendiği tarihlerle, muhasebedeki kayıtlar örtüşmemektedir. Verilen Çek ve Gönderme Emirleri Hesabının, banka hesap özet cetvellerine göre kapatılmayarak ay sonlarında toplam tutarlar üzerinden kapatılması; 102 Bankalar Hesabının, ay içerisinde fiilen bankada yer alan tutarlardan farklı olmasına sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu gereğinin yerine getirilmesi için azami gayret gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

BİLANÇO					
	AKTİF			**PASİF**	
		2018 (TL)			**2018 (TL)**
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	54.404.237,88	**3**	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	18.962.790,53
10	Hazır Değerler	1.344.539,62	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	3.071.109,96
100	Kasa Hesabı	0	300	Banka Kredileri Hesabı	3.071.109,96
102	Banka Hesabı	359.186,68	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0	32	Faaliyet Borçları	9.459.711,37
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	985.352,94	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	9.459.711,37
11	Menkul Kıymet ve Varlıklar	0	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	819.859,02
12	Faaliyet Alacakları	8.570.112,45	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	307.238,91
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	5.614.127,42	333	Emanetler Hesabı	512.620,11
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	2.397.765,46	34	Alınan Avanslar	0
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	547.496,45	36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	5.612.110,18

www.balioglu.net

126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	10.723,12	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	0
13	Kurum Alacakları	1.050.000,00	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	507.819,43
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	1.050.000,00	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar	0
14	Diğer Alacaklar	2.546,00	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	3.432.350,36
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	2.546,00	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi	1.671.940,39
15	Stoklar	0	37	Borç ve Gider Karşılıkları	0
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	0	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0
16	Ön Ödemeler	338.239,59	38	Ulusal Para Cinsinden Diğer İç Borç Faiz Giderleri	0
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabı	0	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
161	Personel Avansları Hesabı	0	**4**	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**28.890.379,93**
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	338.239,59	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	23.768.201,38
18	Gelecek Aylara Ait Giderler	0	400	Banka Kredileri Hesabı	10.721.834,62
19	Diğer Donen Varlıklar	43.098.800,22	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	13.046.366,76
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	43.098.800,22	41	Uzun Vadeli Diş Mali Borçlar	0
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0	43	Diğer Borçlar	16.588,73
2	**DURAN VARLIKLAR**	**441.230.075,39**	430	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	16.588,73
21	Menkul Varlıklar	0	44	Alınan Avanslar	0

www.balioglu.net

22	Faaliyet Alacakları	570.312,31	47	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	5.105.589,82
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	570.312,31	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	5.105.589,82
23	Kurum Alacakları	0	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
24	Mali Duran Varlıklar	346.357,26	49	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	321.357,26	**5**	**ÖZ KAYNAKLAR**	**447.781.142,81**
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye	25.000,00	50	Net Değer/Sermaye	382.509.623,95
25	Maddi Duran Varlıklar	440.313.405,82	500	Net Değer Hesabı	382.509.623,95
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	261.994.996,50	52	Yeniden Değerleme Farkları	0
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	166.861.746,25	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	53.102.769,50
252	Binalar Hesabı	37.443.031,66	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	53.102.769,50
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	6.466.666,07	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0
254	Taşıtlar Hesabı	357.241,72	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	12.168.749,36
255	Demirbaşlar Hesabı	3.760.023,07	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	12.168.749,36
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-36.570.299,45	**PASİF TOPLAMI:**		**495.634.313,27**
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	0			
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0			
260	Haklar Hesabı	1.642.594,57			

www.balioglu.net

268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.642.594,57
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0
29	Diğer Duran Varlıklar	0
AKTİF TOPLAMI:		**495.634.313,27**

		2018 (TL)			**2018 (TL)**
90	Ödenek Hesapları	95.129.348,68	90	Ödenek Hesapları	95.129.348,68
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0	901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	95.129.348,68
905	Ödenekli Giderler Hesabı	95.129.348,68	91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesabı	24.823.301,16
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesabı	24.823.301,16	91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesabı	24.823.301,16
910	Teminat Mektupları Hesabı	24.823.301,16	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	24.823.301,16
92	Taahhüt Hesapları	0	92	Taahhüt Hesapları	0
920	Gider Taahhütleri Hesabı	0	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	0
99	Diğer Nazım Hesaplar		99	Diğer Nazım Hesaplar	
9	**NAZIM HESAPLAR**	**119.952.649,84**	**9**	**NAZIM HESAPLAR**	**119.952.649,84**

FALİYET SONUÇLARI TABLOSU		
Hesap Kodu	**GİDERIN TÜRÜ**	**2018 (TL)**
630.1	Personel Giderleri	12.854.592,23
630.2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.953.634,15
630.3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	42.034.348,74
630.4	Faiz Giderleri	1.435.152,58
630.5	Cari Transferler	1.802.933,36
630.7	Sermaye Transferleri	20.837,91
630.12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderleri	86.547,08
630.13	Amortisman Giderleri	5.860.549,20
630	**GİDERLER HESABI**	**66.048.595,25**
Hesap Kodu	**Gelirin Türü**	**2018 (TL)**
600.1	Vergi Gelirleri	28.301.679,06
600.3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.541.093,47
600.4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0
600.5	Diğer Gelirler	42.374.572,08
600	**GELİRLER HESABI**	**78.217.344,61**
	FAALİYET SONUCU (+/-)	**12.168.749,36**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

SAKARYA SERDİVAN BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **54**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **55**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **55**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **55**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **56**

6. **DENETİM BULGULARI** **57**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Stratejik Hedef ve Göstergelerin Ölçülebilirlik Kriterine Göre Değerlendirilmesi... 59
Tablo 2: Stratejik Hedef ve Göstergelerin İlgili Olup Olmadığının Değerlendirilmesi..... 61
Tablo 3: Stratejik Planda Yer Alan Hedeflerin Kurumun Mevzuatta Yapması Zorunlu Olarak Verilen Görevleri Açısından Değerlendirilmesi..... 62
Tablo 4: Performans Hedeflerinin Çıktı-Sonuç Odaklı Olmasına Göre Değerlendirilmesi 64

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda “Tüm Amaç Ve Hedefleri İçeren Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosuna” Yer Verilmemesi

2. Stratejik Planda Bir Önceki Dönem Stratejik Planına İlişkin Değerlendirmelere Yer Verilmemesi

3. Stratejik Planda Yer Alan Göstergelerden 5 Tanesinin Ölçülebilir Olmaması

4. Stratejik Planda Yer Alan 5 Tane Hedefin Amaçlarla, 1 Tane Göstergenin Hedefle İlgili Olmaması ve 5 Tane Hedefin Kurumun Mevzuatta Yapması Zorunlu Olarak Verilen Görevi Olması

5. Performans Hedeflerinden 1 Tanesinin Çıktı ve Sonuç Odaklı Olmaması

6. Performans Hedeflerine İlişkin Faaliyetlerin Bütçe ile İlişkilendirilmemesi

7. Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmaların Nedenlerine Faaliyet Raporunda Yer Verilmemesi

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Serdivan Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Serdivan Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015 - 2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu,
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Performans esaslı bütçeleme sistemi gereği Serdivan Belediyesinin hazırladığı üç temel belge olan 2015 - 2019 Stratejik Planı, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu, raporlama gerekliliklerine uyum (mevcudiyet, zamanlılık, sunum) açısından incelenmiş ve bu incelemenin sonucunda üç belgenin de mevcudiyet ve zamanlılık açısından nitelikleri sağladığı, sunum açısından ise kısmen sağladığı görülmüştür.

Ayrıca yukarıda sayılan dokümanlardan Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen nedenlerle bu kriterlere kısmen uyduğu kanaatine varılmıştır.

İncelenen veri kayıt sistemi açısından; üretilen performans bilgisinin gerçekleşmeleri doğru olarak yansıttığı, göstergenin tanımına dayalı olarak gerçekleşmelerle ilgili olmayan hususları içermediği ve bu nedenle incelenen veri kayıt sisteminin, hedef ve gösterge açısından performansın ölçülmesi ve raporlanması amacına uygun olduğu kanaatine

varılmıştır.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Serdivan Belediyesinin yayımladığı 2015 - 2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Serdivan Belediyesinin yayımladığı 2015 – 2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015-2019 yılı Stratejik Planının, Performans Programının ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara uyulduğu, ancak Stratejik Plan ve Performans Programının sunum kriterine kısmen uyularak hazırlandığı görülmüştür.

Bunun yanında, Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen hususlar dışında bu şartları sağladığı kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

Kurumun Stratejik Planı üzerinde yapılan incelemede, Planın iyi tanımlanma kriterini sağladığı, ancak bazı hedef ve göstergelerin ilgililik ve ölçülebilirlik kriterlerini sağlamadığı; Performans Programı üzerinde yapılan incelemede de, Programın ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı, bazı hedef ve göstergelerin ise çıktı-sonuç odaklı olmadığı görülmüştür. Faaliyet Raporu üzerinde yapılan incelemede ise Raporun doğrulanabilirlik, tutarlılık kriterlerini sağladığı, geçerlilik/ikna edicilik kriterine ilişkin olarak da Performans Programındaki hedef ve göstergelerde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde Kurum, Stratejik Planı, Performans Programını ve Faaliyet Raporunu mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlamalıdır. Belirlenen göstergelerin ölçülebilir olması, hedeflerin amaçlar ile bağlantısının iyi kurulması ve ilgili olduğu amaçları gerçekleştirmeye yönelik belirlenmesi gerekmektedir. Performans Programında gerçekleştirilmesi planlanan performans hedeflerinin gerçekleşme

sonuçlarının Faaliyet Raporunda gösterilmesi, Raporda, gerçekleşen faaliyetlere ilişkin sapma nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir. Kurumun performans yönetim sistemini geliştirerek ileri bir seviyeye taşıyabilmesi için veri kayıt sisteminin, hedef ve faaliyetler için belirlenen performans göstergelerinin tümünü kapsayacak şekilde düzenlenmesi ve uygulanması uygun olacaktır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda "Tüm Amaç Ve Hedefleri İçeren Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosuna" Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin *"Stratejik Planların Hazırlanması"* başlıklı 9 uncu maddesinde stratejik planların, 5018 sayılı Kanuna, bu Yönetmeliğe, kılavuza ve rehberlere uygun olarak hazırlanacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

2015 - 2019 Serdivan Belediyesi Stratejik Planında, Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre, stratejik planda yer alması gereken temel unsurlardan birisi olan "Tüm amaç ve hedefleri içeren beş yıllık tahmini maliyet tablosuna" yer verilmediği görülmüştür.

Stratejik planın hazırlanması aşamasında "Tüm amaç ve hedefleri içeren beş yıllık tahmini maliyet tablosuna" yer verilmesinin; amaç ve hedeflerin maliyet unsurlarının dikkate alınması ve bütçe ile olan ilişkilerinin kurulabilmesi açısından önem arz ettiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mevcut plan döneminin (2015-2019) sona ermiş olması ve yeni planlama döneminde (2020-2024) olunması sebebi ile gelecek dönem (2020-2024) Stratejik Planında "Tüm Amaç ve Hedefleri İçeren Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosu" gerçeğe uygun değerlerle hazırlanarak ilgili mevzuat hükümleri uyarınca plandaki yerini alacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda Bir Önceki Dönem Stratejik Planına İlişkin Değerlendirmelere Yer Verilmemesi

Serdivan Belediyesinin 2015 - 2019 Stratejik Planında, 2010 - 2014 yıllarını kapsayan Stratejik Plana ilişkin gerçekleşmeleri içeren özet değerlendirmeye yer verilmediği görülmüştür.

28 Temmuz 2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kalkınma Bakanlığından Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğde;

"İkinci ve daha sonraki stratejik planını hazırlayacak kamu idareleri için, yürürlükteki stratejik planın uygulanmış olan dönemine ilişkin hedef ve göstergeler bazında gerçekleşme düzeyi ile başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirme bölümüne yeni hazırlanacak plan içinde yer verilecektir. Bir önceki plandan temel farklılıklar ve bu farklılıkların nedenleri açıklanacaktır" ifadesi yer almaktadır.

Tebliğ hükmüne göre, yürürlükteki Stratejik Planın uygulanmış olan dönemine ilişkin hedef ve göstergelerin başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirmenin yeni stratejik planda yer alması gerekmektedir.

Serdivan Belediyesinin 2015 - 2019 Stratejik Planı incelendiğinde, 2010 - 2014 Stratejik Planına ilişkin hedef ve göstergeler bazında gerçekleşme düzeyi ile başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirme bölümüne yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "2010-2014 dönemine ilişkin değerlendirmeler 2020-2024 dönemi Stratejik Planı hazırlanırken 2015-2019 dönemi ile birlikte "Önceki Dönem Stratejik Planına İlişkin Değerlendirmeler" başlığı altında ele alınarak gelecekte hazırlanacak planlarda da bu hususa riayet edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Stratejik Planda Yer Alan Göstergelerden 5 Tanesinin Ölçülebilir Olmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzundan; hedeflerin, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik ölçülebilir alt amaçlar olarak tanımlandığı, ölçülemeyen

www.balioglu.net

hedefler için ise performans göstergelerine yer verilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Kamu idaresi tarafından hazırlanan Stratejik Planda her bir hedef için ayrı ayrı gösterge belirlenmiş olup bu göstergelerden ölçülebilir olmayanlara ilişkin tespit ve değerlendirmelerimiz aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: Stratejik Hedef ve Göstergelerin Ölçülebilirlik Kriterine Göre Değerlendirilmesi

SH 6.7 Hemşehrilerimize ve üniversite öğrencilerine çeşitli kolaylıklar sunacak Serdivan Hemşehri Kart ve Serdivan Ünikart Projesini tamamlamak.	**Gösterge** Serdivan Hemşehri Kart Projesi Tamamlanma Oranı	**Değerlendirme** Göstergenin ölçülebilir olmadığı düşünülmektedir. Projenin tamamlanma oranı tespit edilirken pay ve paydada yer alması gereken rakamların nasıl tespit edileceği belirtilmemiştir. Oranın tespit edilmesinde kullanılacak yöntemin soyut olmasından dolayı göstergenin ölçülebilir olmadığı değerlendirilmektedir.
	Serdivan Ünikart Projesi Tamamlanma Oranı	Göstergenin ölçülebilir olmadığı düşünülmektedir. Projenin tamamlanma oranı tespit edilirken pay ve paydada yer alması gereken rakamların nasıl tespit edileceği belirtilmemiştir. Oranın tespit edilmesinde kullanılacak yöntemin soyut olmasından dolayı göstergenin ölçülebilir olmadığı değerlendirilmektedir.
SH 6.8 Geleceğimiz olan çocuklarımızın daha etkin ve uygulamalı eğitim almalarını sağlamak, farkındalıklarını arttırmak için Serdivan Çocuk Üniversitesi Projesi'ni hayata geçirmek.	**Gösterge** Serdivan Çocuk Üniversitesi Projesi Tamamlanma Oranı	**Değerlendirme** Göstergenin ölçülebilir olmadığı düşünülmektedir. Projenin tamamlanma oranı tespit edilirken pay ve paydada yer alması gereken rakamların nasıl tespit edileceği belirtilmemiştir. Oranın tespit edilmesinde kullanılacak yöntemin soyut olmasından dolayı göstergenin ölçülebilir olmadığı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

SH 6.9 Serdivanın gelişimi, yeni fikirlerin ve yeni projelerin ortaya çıkması için ilçemizde bulunan ilk ve orta öğretim okullarındaki öğrencilere yönelik her yıl proje yarışmaları düzenlemek.	**Gösterge** Genç Ar-Ge Projesi Tamamlanma Oranı	**Değerlendirme** Göstergenin ölçülebilir olmadığı düşünülmektedir. Projenin tamamlanma oranı tespit edilirken pay ve paydada yer alması gereken rakamların nasıl tespit edileceği belirtilmemiştir. Oranın tespit edilmesinde kullanılacak yöntemin soyut olmasından dolayı göstergenin ölçülebilir olmadığı değerlendirilmektedir.
SH 7.4 Kent konseyinin kentin kimliği ve gelecek planlamasında istişari rolünü arttırarak mahalle konseylerini oluşturmak ve gönüllük esasına dayalı, belediye ile mahalle arasında köprü rolü üstlenecek "Mahalle Gönüllüleri" projesini hayata geçirmek.	**Gösterge** Mahalle Gönüllüleri Projesi Tamamlanma Oranı	**Değerlendirme** Göstergenin ölçülebilir olmadığı düşünülmektedir. Projenin tamamlanma oranı tespit edilirken pay ve paydada yer alması gereken rakamların nasıl tespit edileceği belirtilmemiştir. Oranın tespit edilmesinde kullanılacak yöntemin soyut olmasından dolayı göstergenin ölçülebilir olmadığı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Gelecek dönem planlamalarında hedeflere ait göstergelerin oluşturulması aşamasında ölçülebilir göstergeler belirlenecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Stratejik Planda Yer Alan 5 Tane Hedefin Amaçlarla, 1 Tane Göstergenin Hedefle İlgili Olmaması ve 5 Tane Hedefin Kurumun Mevzuatta Yapması Zorunlu Olarak Verilen Görevi Olması

Kamu idareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda; hedeflerin amaçlar ile göstergelerin ise hedefler ile ilgili olması, aralarında mantıksal bir bağlantı kurulması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca kurumun performans hedeflerini, mevzuat çerçevesinde

yapması zorunlu görevleri dışında belirlemesi gerektiği de anlaşılmaktadır. İlgili olmadığı düşünülen stratejik hedefler ve göstergelere ilişkin tespit ve değerlendirmelerimiz Tablo 2'de yer almaktadır. Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevlerini hedefi olarak belirlediği düşünülen hedeflere ilişkin tespit ve değerlendirmelerimiz ise Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 2: Stratejik Hedef ve Göstergelerin İlgili Olup Olmadığının Değerlendirilmesi

Amaç (SA) 3 Vatandaşlara hızlı, kaliteli, güvenilir hizmetler sunmak için verimli ve etkin bir şekilde işleyen, kurumsal kapasiteyi sürekli geliştiren ve iyileştiren, güçlü, sürdürülebilir bir kurumsal yapı oluşturmak.	**SH 3.3** Gelir-gider dengesini kurarak mali disiplini sağlayan, gelirlerini sürekli arttıran, etkin ve güçlü bir mali yönetim yapısı oluşturmak.	Hedef amaçla ilgili değildir. Gelirlerin sürekli arttırılması ile vatandaşlara hızlı ve kalite hizmet sunmak arasında doğrudan bir ilişki kurulamamıştır.
	SH 3.8 Belediye hizmetlerinin, işlemlerinin ve kararlarının hukuka uygun olmasını sağlayarak adli ve idari yargı mercilerindeki uyuşmazlıkları azaltmak.	Hedef amaçla ilgili değildir. Adli ve idari yargı mercilerindeki uyuşmazlıkları azaltmak ile vatandaşlara sunulan hizmetlerin kalitesi arasında doğrudan bir ilişki kurulamamıştır.
SH 4.5 Her yıl tüm yeşil alanların bakım, onarım, temizlik çalışmalarını periyodik olarak yaparak yeşil alanların etkinliğini sürekli kılmak.	**Gösterge** Dikim Yapılan Ağaç ve Bitki Sayısı	Göstergenin hedefle ilgili olmadığı düşünülmektedir. Dikim yapılan ağaç ve bitki sayısıyla yeşil alanların bakım onarım ve temizliği arasında bir ilişki kurulamamıştır.
Amaç (SA) 7: Tüm paydaşların etkin rol aldığı, erişilebilir, etkin ve katılımcı bir kent yönetişimi sergilemek.	**SH 7.5** Avrupa şehirlerinin kültürel ve ekonomik alanda bir araya gelmesini, ortak çalışmalar yapmasını sağlayan EUROCITIES'in Sakarya'daki tek üyesi olan belediyemizin bu yöndeki faaliyetlerini etkinleştirmek ve ilişkilerimizi kuvvetlendirmek amacıyla Avrupa Birliği ofisi oluşturmak.	**Değerlendirme** Hedefin amaçla ilgili olmadığı düşünülmektedir. Avrupa birliği ofisi oluşturmakla paydaşların etkin rol aldığı, erişilebilir, katılımcı kent yönetişimi arasında doğrudan bir ilişki olduğu değerlendirilmemektedir.

www.balioglu.net

Amaç (SA) 8:	**SH 8.2**	**Değerlendirme**
Yaşanabilir ve güvenli bir kent ortamı için kentsel altyapı standartlarını sürekli geliştirmek ve iyileştirmek, kentin toplu taşıma, trafik yönetimi ve otopark konularında ihtiyaçlarını Büyükşehir Belediyesi ile koordineli olarak etkin bir şekilde çözümlenmesini sağlamak.	İhtiyaç duyulan mahallelere muhtarlık binası yapılmasını sağlamak.	Hedefin amaçla ilgili olmadığı düşünülmektedir. İhtiyaç duyulan mahallelerde muhtarlık yapılmasıyla kentsel alt yapıyı geliştirmek arasında doğrudan bir ilişki bulunmadığı değerlendirilmiştir.
Amaç (SA) 9:	**SH 9.2**	**Değerlendirme**
Serdivan halkının refah ve esenliği ile yaşam kalitesini sürdürülebilir bir şekilde arttırmak amacıyla etkin ve verimli zabıta hizmetleri sunmak, ilçede bulunan tüm işyerlerini sürekli izlemek ve periyodik denetimlerini gerçekleştirmek.	2019 yılı sonuna kadar 3 adet yeni pazar yeri inşa ederek halkımızın daha sağlıklı ve düzenli hizmet almasını sağlamak.	Hedef amaçla ilgili olmadığı düşünülmektedir. Pazar yeri inşa ederek halkın hizmet almasını sağlamak ile zabıta hizmetlerini sunmak ve ilçede bulunan tüm işyerlerini sürekli izlemek arasında bir ilişki bulunmadığı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 3: Stratejik Planda Yer Alan Hedeflerin Kurumun Mevzuatta Yapması Zorunlu Olarak Verilen Görevleri Açısından Değerlendirilmesi

Amaç (SA) 3	**SH 3.1**	**Değerlendirme**
Vatandaşlara hızlı, kaliteli, güvenilir hizmetler sunmak için verimli ve etkin bir şekilde işleyen, kurumsal kapasiteyi sürekli geliştiren ve iyileştiren, güçlü, sürdürülebilir bir kurumsal yapı oluşturmak	Stratejik Yönetim anlayışı çerçevesinde her yıl performans esaslı olarak bütçeyi ve performans programını oluşturmak, uygulama sonuçlarını sürekli izleyerek gerekli iyileştirmelerin yapılmasını sağlamak ve stratejik yönetim uygulamaları ile ilgili farkındalığı arttırmak.	Hedefin Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevi olduğu düşünülmektedir. Bütçe ile stratejik planın hazırlanması ve bunların uygulama sonuçlarını takip edilmesinin Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevi olduğu

		değerlendirilmektedir.
Amaç (SA)5: Serdivanın modern şehircilik standartlarına uygun olarak; planlı, düzenli, sağlıklı, deprem açısından güvenli bir şekilde gelişerek, yaşanabilir ve tercih edilebilir bir kent olması için ihtiyaç duyulan kentsel planlama çalışmalarını yapmak.	**SH 5.1** Modern şehircilik anlayışı çerçevesinde imar planlarının oluşturulmasını sağlamak ve ilçedeki yapıların mevzuata uygunluğunu sürekli olarak denetlemek.	**Değerlendirme** Hedef Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevi olduğu düşünülmektedir. İmar planlarının oluşturulması ve yapıların mevzuata uygunluğunun denetimi Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevi olduğu değerlendirilmektedir.
	SH 5.5 İlçedeki tüm binaların numarataj bilgilerinin 2015 yılı sonuna kadar güncellenme işlemini tamamlamak.	**Değerlendirme** Hedefin Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevi olduğu düşünülmektedir. İlçe sınırları içindeki binaların numarataj işlemlerini yapmak Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevi olduğu değerlendirilmektedir.
Amaç (SA) 9: Serdivan halkının refah ve esenliği ile yaşam kalitesini sürdürülebilir bir şekilde arttırmak amacıyla etkin ve verimli zabıta hizmetleri sunmak, ilçede bulunan tüm	**SH 9.1** Her yıl belediye sınırları içindeki tüm işyerlerini etkin bir şekilde takip ederek gerekli denetimleri yapmak, işyeri envanterini güncellemek ve ruhsatı olmayan işyeri sayısını düzenli olarak azaltmak.	**Değerlendirme** Hedefin Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevi olduğu düşünülmektedir.

www.balioglu.net

işyerlerini sürekli izlemek ve periyodik denetimlerini gerçekleştirmek.	**SH 9.3** Gıda güvenliğini tehdit eden unsurlara karşı gerekli tedbirleri almak ve bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde gerekli denetimleri yapmak.	**Değerlendirme** Hedefin Kurumun mevzuatta yapması zorunlu olarak verilen görevi olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Planlama sürecinde soyut ve dolaylı ilişkiler kurularak oluşturulan amaç, hedef ve göstergelerin somut ve doğrudan ilişkilendirilmesi sağlanacaktır. Ayrıca hedef belirleme sürecinde mevzuatta yapılması zorunlu olan görevler dışında hedefler belirlenecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 5: Performans Hedeflerinden 1 Tanesinin Çıktı ve Sonuç Odaklı Olmaması

Performans hedefleri, kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedeflerdir. Performans Programı Hazırlama Rehberine göre kamu idarelerinin performans hedefleri ya çıktılara ya da sonuçlara odaklı olması gerekmektedir.

Performans programında yer alan performans hedefleri değerlendirildiğinde; aşağıdaki tabloda yer alan performans hedefi belediyenin rutin olarak yapması gereken zorunlu bir işlem olarak değerlendirildiğinden; girdi odaklı olduğu, çıktı ve sonuç odaklı olmadığı görülmüştür.

Tablo 4: Performans Hedeflerinin Çıktı-Sonuç Odaklı Olmasına Göre Değerlendirilmesi

Stratejik Hedef 3.4: "Kurum içi destek hizmetlerinin (satınalma, bina içi temizlik, güvenlik, iklimlendirme vb.) kalite, güven ve devamlılık ilkeleriyle yürütülmesini sağlamak ve bu konuda memnuniyeti sürekli arttırmak."

Performans Hedefi 3.4.2	Performans Göstergesi 2	Değerlendirme
Belediye faturalarına ilişkin işlemler zamanında yapılacak ve ilgili eğitimlere iştirak edilecektir.	Belediyeye ait faturalara (elektrik, su, doğalgaz) ilişkin işlemlerin zamanında tamamlanma oranı	Belediyenin rutin olarak yapması gereken zorunlu bir işlem olduğu için girdi odaklı olup çıktı ve sonuç odaklı bir hedef olarak değerlendirilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Performans hedeflerinin mevzuatta yer alan görevler dışında belirlenerek çıktı ve sonuç odaklı bir şekilde oluşturulmalarına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Performans Hedeflerine İlişkin Faaliyetlerin Bütçe ile İlişkilendirilmemesi

Maliye Bakanlığı tarafından Mayıs 2009 tarihinde yayımlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinde; performans programında yer alan her bir performans hedefine, ilgili olduğu stratejik amaç ve hedefle bağı kurularak yer verileceği ve performans hedeflerinin toplam maliyetlerinin faaliyet maliyetleri aracılığıyla gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca faaliyet maliyetlerinin hangi kaynaklardan ve hangi miktarlarda karşılanacağına ilişkin bilgilerin yer alması da gerekmektedir. Performans programı hazırlama rehberinde; faaliyetlere ilişkin bilgiler ile yukarda yer alan hususları içeren bilgilerin rehberin ekinde yer alan Tablo1-2-3 formatında hazırlanması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Belediyenin performans programı incelendiğinde, performans programı hazırlama rehberi Tablo 1'de doldurulması gereken kaynak ihtiyacı tablosunun doldurulmadığı, tablo 2'de yer alan faaliyet maliyetleri tablosunun ve tablo 3'de yer alan idare performans tablosunun performans programı hazırlama rehberine uygun olarak hazırlanmadığı görülmüştür. Tabloların bu yanlışlık ve eksiklikleri, performans hedefleri ve bunlara ilişkin faaliyetlerin kaynaklar ile ilişkilerini koparmakta bunun sonucu olarak bütçe ile performans programı arasındaki bağın kurulamamasına sebep olunmaktadır.

Performans programının, rehberdeki hükümlere uygun tablolar oluşturularak

www.balioglu.net

hazırlanması ve faaliyetlerin kaynaklar ile ilişkilendirilerek gösterilmesi bütçe ile performans programı arasındaki bağı kurmakla birlikte aynı zamanda performans programının daha etkin bir şekilde işlemesine katkı sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Performans Programları hazırlanırken Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde yer alan ve Performans Programı ile bütçe ilişkisinin tesis edilmesinde rolü olan tablolar doldurularak programlarda yer verilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgu konusu hususa iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 7: Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmaların Nedenlerine Faaliyet Raporunda Yer Verilmemesi

www.balioglu.net

Performans Programındaki hedef ve göstergelerden İdare Faaliyet Raporunda gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin sapmaların nedenlerine yer verilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci maddesinde;

"İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesinde ise; performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verileceği ifade edilmiştir.

Serdivan Belediyesi 2018 yılı Faaliyet Raporu incelendiğinde, 57 adet göstergeye ilişkin gerçekleşmelerde sapmalar olduğu ancak bunlara ilişkin herhangi bir açıklama yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Faaliyet Raporunda, performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmesine dikkat edilecek ve gerçekleşmeme nedenlerinin yer almaları sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net